

ENERGITILSYNET

Bilag 1

7. april 2015
Sag 12/09028,
12/09023, 12/15022,
13/01032, 14/00398.

/AE

1. Lovgrundlag

I det følgende gennemgås de love og bekendtgørelser m.v., der har relevans for de betragtninger og vurderinger, som fremgår i det efterfølgende kapitel, hvor sagsfremstillingens fakta vurderes i lyset af lovgrundlaget. Gennemgangen omfatter de overordnede temaer, sagen vedrører. Gennemgangen af lovgrundlaget er tilrettelagt, så de underliggende temaers relevante lovgrundlag gennemgås under temaets overskrift. Under hver overskrift er gennemgangen tilrettelagt kronologisk og med udgangspunkt i retskildehierarkiet, således at love og bekendtgørelser (seneste først) citeres før eventuel retspraksis, og de lidt blødere retskilder som litteratur citeres afslutningsvist. Indledningsvis gengives forvaltningsretlige emner i form af retspraksis om passivitet og tilbagekaldelse samt definition af udvalgte forvaltningsretlige principper.

Sekretariatet for Energitilsynet

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

tlf. 41 71 54 00
mail post@energitilsynet.dk
web www.energitilsynet.dk

2. Forvaltningsretlige emner

Retspraksis om passivitet og tilbagekaldelse

Højesteret

Myndighederne er ikke afskåret fra at meddele afgørelser af bebyrdende karakter med tilbagevirkende kraft- i hvert fald ikke, når den ”følges ad” med en afgørelse af begunstigende karakter. Lighedsprincippet udelukker ej heller dette, jf. U.2013.513.H:

Skatteministeriet var ikke som følge af en forvaltningsretlig lighedsgrundsætning eller et forvaltningsretligt forventningsprincip afskåret fra at modregne for lidt betalt energiafgift i et kraftvarmeværks krav på for meget betalt energiafgift.

I/S Vestkraft (nu en del af DONG Energy Power), D, rejste krav om nedsættelse af afgiftstilsvaret (energi- og CO₂-afgifter) vedrørende Herningværket, H, for perioden fra 1990 til 1995 og anmodede om tilbagebetaling af for meget betalt afgift. Skattemyndighederne, S, afslog anmodningen. I perioden var der begået to fejl fra H's side. Der var på den ene side beregnet for lidt afgift, fordi værket havde fulgt det såkaldte merbrændselsprincip, selv om kraftvarmefordelen blev delt mellem el og varme, hvilket gav S krav på efterbetaling. På den anden side var der betalt for meget, idet H havde ladet udgiften til transport af brændsel fra Esbjerg til Herning indgå i beregningen, hvilket gav H krav på tilbagebetaling. Den samlede konsekvens af disse fejl var, at der var betalt for lidt i afgift, men S havde besluttet ikke at afkræve H og nogle andre kraftvarmeværker, der ligeledes havde betalt for lidt i afgift som følge af forkert anvendelse af merbrændselsprincippet, den manglende

afgift. Højesteret fastslog bl.a., at hverken en forvaltningsretlig lighedsgrundsætning eller et forvaltningsretligt forventningsprincip kunne føre til, at S var afskåret fra at gøre et krav om efterbetaling gældende til kompensation for tilbagebetalingskravet. Højesteret tiltrådte derfor, at S var blevet frifundet for D's påstand om tilbagebetaling af den for meget betalte afgift.

Ekstrakt fra ”*proceduren*”: Myndighedernes reaktion efter kontrolaktionen i foråret 1997 viser også, at den omhandlede praksis ikke var åbenbar ulovlig. Det præciserende cirkulære af 20. august 1998 om centrale kraftvarmeværkers opgørelse ville ikke være trådt i kraft med fremadrettet virkning, men derimod med tilbagevirkende kraft, hvis der var tale om en åbenbar ulovlig praksis. Myndighederne må derfor have været af den opfattelse, at der ikke forelå den fornødne klare lovhjemmel til at tillægge cirkulæret tilbagevirkende kraft. Endvidere undlod myndighederne bevidst at foretage efteropkrævning af afgiftstilsvar, selv om dette ikke var udelukket på grund af frist- og forældelsesregler. Hvis selskabet pålægges at betale afgift af kraftvarmefordelen, vil det være et brud på lighedsgrundsætningen, da ingen af de andre sammenlignelige værker er pålagt en sådan afgift.

Landsretten

Myndighederne har en aktiv oplysningsforpligtelse – særligt ved bebyrdende retsakter, jf. U.1969.513V:

Frifindelse for overtrædelse af påbud om minkfarms nedlæggelse, idet påbudet ej fandtes tilstrækkeligt begrundet i konkrete gener fra tiltaltes minkfarm.

T, der i ca. 20 år havde drevet minkfarm på en ham tilhørende ejendom i Strandby, var sat under tiltale for at have undladt at efterkomme et af sundhedskommissionen meddelt påbud om nedlæggelse af farmen, hvilket påbud indenrigsministeriet I havde stadfæstet med den begrundelse, at det måtte anses godtgjort, at farmen medførte væsentlige ulemper for de omboende. Da I's afgørelse var truffet på grundlag af oplysninger og udtalelser om ulemperne ved de i alt 9 minkfarme, som da fandtes inden for det pågældende område, hvorimod oplysningerne og udtalelserne ikke indeholdt nogen beskrivelse af vedligeholdelses- og renholdelsestilstanden specielt på T's farm eller nogen vurdering af, i hvilket omfang de konstaterede ulemper måtte antages at hidrøre fra denne, fandtes det betænkeligt at anse grundlaget for I's afgørelse for tilstrækkeligt i forhold til T, hvis farme måtte antages i mindre omfang end i hvert fald nogle af de andre farme at have bidraget til ulemperne, og som ikke forud for afgørelsen havde modtaget pålæg på grund af gener fra farmen. Herefter frifandtes T.

Ombudsmandens praksis om tilbagekaldelse

Det fremgår af Ombudsmandens udtalelse vedr. tilbagekaldelse af en be-
gunstigende afgørelse, at det forudsætter overvejelse af, om der forelå særlige omstændigheder, som talte imod en annullering (se FOB1996.173):

”En advokat klagede på vegne af to søstre over at Kirkeministeriet efter trekvart år tilbagekaldte en afgørelse hvorved søstrene havde fået tillagt navnet ”Hartvig” som mellemnavn ved en tilførelse i ministerialbogen efter navnelovens § 11, stk. 1. Ministerialbogsføreren havde uden nærmere undersøgelse eller opklarende forespørgsel til ministeriet lagt til grund at navnet ”Hartvig” blev brugt af søstrenes far som mellemnavn. Kirkeministeriet henviste til at navnet ”Hartvig” både bruges som fornavn og mellem-/efternavn, og at søstrenes far brugte navnet som andet fornavn og ikke som mellemnavn. Da afgørelsen således ikke havde hjemmel, måtte den ef-

ter ministeriets opfattelse annulleres. Advokaten henviste til at det drejede sig om en tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt der kun i særlige tilfælde kunne annulleres. Ombudsmanden var enig med ministeriet i at der ikke var hjemmel i navnelovens § 11, stk. 1, til at tillægge søstrene mellemnavnet "Hartvig". Ombudsmanden lagde desuden til grund at søstrene ikke kunne erhverve navnet ved navnebevis efter navnelovens § 11, stk. 2. Ombudsmanden mente at ministeriet ved vurderingen af om den begunstigende afgørelse skulle annulleres, burde have overvejet om der forelå særlige omstændigheder der talte imod en annullering. Ombudsmanden pegede i den forbindelse på momenter som han fandt måtte indgå i overvejelserne - herunder at den oprindelige afgørelse skyldtes en fejl fra myndighedens side, at en annullering i en navnesag måtte betragtes som ganske indgribende i tilfælde hvor der var gået en vis tid i hvilken de(n) begunstigede havde indrettet sig i tillid til afgørelsen, og endelig at det modstående hensyn til beskyttelsen af efternavnet "Hartvig" måtte ses i lyset af at søstrene ikke ville kunne bortkaste deres eget efternavn. Ombudsmanden henstillede på den baggrund til Kirkeministeriet at genoptage sagen."

Klagenævnspraksis om passivitet og tilbagekaldelse

Energiklagenævnet traf afgørelse den 12. juni 2012 afgørelse om efterregulering fremadrettet og bortfald som følge af myndighedspassivitet i relation til varmforsyningsloven, jf. jnr. 1021-11-33-124, og udtalte bl.a. i denne forbindelse:

"Energiklagenævnet bemærker indledningsvist, at Energitilsynets og nævnets prøvelse af sagen foretages på offentligt grundlag. Energitilsynet påser i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 4, og elforsyningslovens § 75, stk. 3, at omkostningsfordelingen i et affaldskraftvarme-værk ikke er urimelig.

[...]

Det følger af praksis hos energimyndighederne, at tilsynsmyndigheden i forbindelse med et pålæg om ændring af en omkostningsfordeling mellem varme og affalds-siden kan fastsætte en anden - ikke urimelig - omkostningsfordeling ud fra et konkret skøn.

[...]

Udgangspunktet er ifølge administrativ praksis, at en opstået overdækning ikke blot kan, men skal indregnes i det regnskabsår, der følger umiddelbart efter det år, som overdækningen vedrører. Store ubalancer kan dog i henhold til praksis indregnes i prisen over flere år efter aftale med Energitilsynet.

[...]

Gennem mangeårig praksis hos energimyndighederne, herunder Energiklagenævnet, er bestemmelsen blevet forstået og anvendt således, at den regulatoriske efterregulering af priser, omkostningsfordelinger m.m. sker som en fremadrettet regulering, således at tidligere oppebårne overdækninger ikke blot kan, men som udgangspunkt skal udlignes i de fremtidige varmepriser.

[...]

Energiklagenævnet bemærker imidlertid, at der ved bedømmelsen af, om et offentligretligt krav kan anses for bortfaldet kan lægges vægt på den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om myndighedspassivitet. Det følger af disse regler, at der ved bedømmelsen af, om et offentligretligt krav kan anses for bortfaldet - udover den forløbne tid - kan lægges vægt på, om den forpligtede har haft grund til at indrette sig i tillid til, at kravet ikke ville blive gjort gældende, og om det kan bebrejdes det offentlige, at kravet ikke er blevet rejst på et tidligere tidspunkt. I relation til sidstnævnte indgår det også i vurderingen, hvis myndigheden har haft kendskab til det ulovlige forhold. Begrænsninger i mulighederne for efterregulering kan således efter nævnets opfattelse f.eks. forekomme i tilfælde, hvor virksomheden har indrettet sig i tillid til, at de anvendte priser, betingelser, omkostningsfordeling m.v. har været i overensstemmelse med varmforsyningslovens regler. I denne vurdering kan indgå, om der er sket behørig anmeldelse af priser m.m. [...]"

Energiklagenævnet traf den 20. oktober 2008 afgørelse i sag J.nr. 1011-240 om tilbagekaldelse af Energitilsynets afgørelser om beregning i af markuppen til forsyningspligtprisen. Energitilsynet havde ved afgørelse af 23. juni 2008 besluttet at tilbagekalde afgørelser om godkendelse af markuppen på forsyningspligtprisen for 2. kvartal 2006. Energiklagenævnet ophævede Energitilsynets afgørelse. Af Energiklagenævnets afgørelse fremgår blandt andet:

"Energiklagenævnet har på baggrund af sagens oplysninger lagt til grund, at Energitilsynet i forbindelse med kontrol af de anmeldte forsyningspligtpriser for 2. kvartal 2006 begik en regnefejl, hvilket medførte, at alle selskaber fik godkendt deres priser, og at forsyningspligtselskaberne ikke fik oplyst markup'ens konkrete størrelse i forbindelse med, at selskabernes priser blev godkendt.

Elforsyningsloven regulerer ikke, hvorvidt en myndigheds gyldige afgørelser trufet i henhold til loven kan tilbagekaldes. Vurderingen af, om Energitilsynet kan tilbagekalde de tidligere afgørelser vedrørende forsyningspligtig el i 2. kvartal 2006, skal således ske i henhold til de almindelige forvaltningsretlige principper om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsafgørelser. I henhold hertil er hovedreglen, at en myndigheds begunstigende forvaltningsafgørelse ikke uden videre kan tilbagekaldes. Hvorvidt der kan ske tilbagekaldelse af en sådan afgørelse beror på en samlet vurdering af hensynene til afgørelsens adressat, herunder navnlig adressatens berettigede forventninger om, at den oprindelige afgørelse står ved magt, og myndighedens interesse i, at afgørelsen ophæves.

Forsyningspligtselskabernes samlede overdækning på 32,4 mio. kr. fordeler sig på i alt 27 selskaber. Selskabet med den største overdækning havde en overdækning på 14,7 mio. kr., mens selskabet med den mindste overdækning havde en overdækning på 13.300 kr. For den enkelte forbruger er det således også meget varierende, hvor stort et beløb forbrugeren har betalt for meget for el i 2. kvartal 2006. Overprisen varierer fra 0,17 øre/kWh til 6,23 øre/kWh. Det fremgår af Energitilsynets afgørelse af 23. juni 2008, at ved et gennemsnitligt kvartalsforbrug på 2000 kWh betyder det, at den gennemsnitlige forbruger har betalt fra 3,4 kr. til 124,6 kr. for meget. I gennemsnit har forbrugerne betalt 19,16 kr. for meget ved et kvartalsforbrug på 2000 kWh. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det af Dansk Energis officielle statistik over bl.a. elforbrug som gengivet i "Dansk Elforsyning '07" fremgår, at det gennemsnitlige elforbrug pr. bolig (lejligheder og parcelhuse med og uden elvarme) er på ca. 3500 kWh om året, svarende til ca. 900 kWh pr.

kvartal. Med et sådant gennemsnitligt forbrug har den almindelige forbruger betalt fra 1,53 kr. til 56,1 kr. for meget for el i det pågældende kvartal.

[...]

Energiklagenævnet finder efter en samlet afvejning af de omhandlede hensyn og efter en konkret vurdering af de enkelte sager, at hensynet til forbrugerbeskyttelse ikke kan begrunde tilbagekaldelse af Energitilsynets oprindelige afgørelser overfor nogle af de berørte selskaber. Hensynene til genoprettelse af markedspåvirkningen og tillidshensyn til Energitilsynet kan ikke føre til andet resultat. Energiklagenævnet har herved navnlig lagt vægt på, at den begåede fejl har haft en relativ beskeden betydning for de enkelte forbrugere. Selv i de tilfælde, hvor fejlen har haft størst betydning for den gennemsnitlige forbruger, finder Energiklagenævnet – selvom beløbene ikke kan betegnes som ganske uvæsentlige – at hensynet til forbrugerne i de konkrete tilfælde ikke er tilstrækkeligt tungtvejende i forhold til de pågældende selskabers berettigede forventninger. Energiklagenævnet har herved også lagt vægt på, at Energitilsynet ensidigt forårsagede den omhandlede fejl, og at der er forløbet ca. to år, siden at Energitilsynet traf de pågældende afgørelser, hvorved selskaberne fik godkendt deres priser for 2. kvartal 2006.” [Sekretariatet for Energitilsynets understregning]

Definition af forvaltningsretlige principper

Lighedsgrundsætningen¹:

Det følger af lighedsgrundsætningen, at væsentlige forhold skal behandles lige, når der træffes afgørelse. Det følger videre, at så længe en praksis ikke ændres, må der ikke forekomme enkeltstående ubegrundede (vilkårlige) afvigelser fra praksis². Det er imidlertid et spørgsmål, om princippet også skal forstås som en prioriteringsregel, således at hensynet til lighed prioriteres højt i den forstand, at administrativt opstillede hovedregler anvendes, *uanset at mindre tungtvejende hensyn kunne have begrundet en undtagelse* (sekretariatets fremhævning). I praksis opstår ofte en afvejning mellem lighed og regelmæssighed på den ene side og på den anden side hensynet til at tilpasse den konkrete afgørelse på en sådan måde, at der opnås den størst mulige individualisering³.

Højesteret har udtalt sig om lighedsgrundsætningen i en sag om kraftvarmeverkers afgiftstilsvær. *Hvis selskabet pålægges at betale afgift af kraftvarmefordelen, vil det være et brud på lighedsgrundsætningen, da ingen af de andre sammenlignelige værker er pålagt en sådan afgift*, jf. proceduren i U.2013.207H. Afgiften blev ved en fejl kun betalt af merbrændselsforbruget til varmeproduktionen og ikke af det samlede brændselsforbrug (kaldet kraftvarmefordelen). Det antages i sagen, at SKAT var af den opfattelse, at der ikke forelå den fornødne klare lovhjemmel til at tillægge cirkulæret indeholdende den korrekte fortolkning af loven om afgifter på varme tilbagevirkende kraft.

¹ Energitilsynets tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger for 2005-2011 fra den 27. juni 2013 (rammenotatet) punkt 180-184.

² Se bl.a. s. 261 i Forvaltningsret, Almindelige Emner af Jens Garnde f.f., 5. udg.

³ Se bl.a. s. 263-64 i Forvaltningsret, Almindelige Emner af Jens Garnde f.f., 5. udg.

Proportionalitetsprincippet:

Proportionalitetsprincippet kan tænkes anvendt som supplement til en lighedsgrundsætning. Dette kan komme frem, hvor der, selvom der er anført en saglig begrundelse for en forskelsbehandling, må stilles spørgsmålstejn ved, om de anførte grunde står i rimelig forhold til det mål, man ønsker at opnå⁴.

I udgangspunktet medfører proportionalitetsprincippet, at det skal tilstræbes, at afgørelser i væsentligt ens forhold træffes ens. Afvejningen mellem hensynet til, at virksomhederne behandles ens i væsentligt ens forhold og hensynet til forbrugerne, der ifølge formålet med bestemmelserne i elforsyningsloven skal have billige priser, kan i visse sager efter en udfyldende fortolkning falde ud til forbrugernes fordel, og således føre til forskellige resultater for to i øvrigt ens forhold⁵.

Officialprincippet⁶:**Ombudsmandens praksis**

På baggrund af ombudsmandens praksis om passivitet, kan det udledes, at myndigheden har en aktiv oplysningsforpligtigelse, der går ud over, hvad ansøgeren selv indberetter – i hvert fald i sager om afslag på begunstigende retsakter, jf. FOB 1996-413-630, 1995-2520-041 og 1989-1641-713. Endvidere kan det udledes af ombudsmandens praksis, at borgerens ret til tilbagebetaling ikke fortabes trods borgerens passivitet, når myndighedens afgørelse er i strid med reglerne. Dette taler for, at virksomhedernes manglende eller mangelfulde oplysning af sagerne i forbindelse med sekretariatets sagsbehandling næppe kan føre til deres fortabelse af en berettiget forventning om en forhøjelse af indtægtsrammen eller til bagudrettet bortfald af reduktion som følge af merforrentning.

Litteraturen

Dette understøttes videre af, at sekretariatet i udgangspunktet har pligten til at oplyse sagen, jf. *officialprincippet*. Et klassisk eksempel på officialprincippet er annullering af en afgørelse som følge af utilstrækkelig oplysning af sagen (påbud til én ud af ni minkfarme i et område), jf. U.1969.513V.

I forbindelse med officialprincippet antages, at jo mere byrdefuld en afgørelse er, jo større krav må der stilles til myndighedens oplysningsindsats, omfang og kvalitet⁷. Som et eksempel på en *byrdefuld* afgørelse kan her

⁴ Se bl.a. s. 269 i Forvaltningsret, Almindelige Emner af Jens Garnde f.f., 5. udg.

⁵ Energitilsynets tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger for 2005-2011 fra den 27. juni 2013 (rammenotatet) punkt 182-184.

⁶ Energitilsynets tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger for 2005-2011 fra den 27. juni 2013 (rammenotatet) punkt 143-147.

⁷ Jf. bl.a. Steen Rønsholdt, "Forvaltningsretten", s. 374 f.f.

nævnes en indtægtsrammeudmelding indeholdende afgørelse om bortfald af differencer, hvor virksomheden ikke har justeret rettidigt, eller en reduktion af indtægtsrammen som følge af merforrentning. Myndighedens egen oplysningsindsats kan i det enkelte tilfælde yderligere påvirkes af, om der er tale om en ”ansøgningssag”, dvs. en sag, som rejses af en ansøger med henblik på en begunstigende forvaltningsakt⁸. Som eksempel på en *begunstigende* afgørelse kan nævnes en afgørelse om forhøjelse af indtægtsrammen som følge af godkendelser af nødvendige nyinvesteringer.

Forvaltningslovens bestemmelser om klagevejledning

Det følger af forvaltningsloven, at en afgørelse skal være begrundet, indeholde henvisning til hjemlen og være ledsaget af en klagevejledning, medmindre afgørelsen giver den pågældende part fuldt ud medhold, jf. §§ 22, 24 og 25, i lovebekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

[...]

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

[...]

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at klagevejledning på nærmere angivne sagsområder, hvor særlige forhold gør sig gældende, kan undlades eller ske på anden måde end nævnt i stk. 1.

3. Indtægtsrammer og afvikling af differencer

Lovgrundlag om opgørelse af indtægtsrammer og generelt om indtægtsrammereguleringen

Indtægtsrammerne for netvirksomhederne og de regionale transmissionsvirksomheder fastsættes i overensstemmelse med § 70 i elforsyningsloven⁹.

⁸ Jf. bl.a. Steen Rønsholdt, ”Forvaltningsretten”, s. 374 f.f.

⁹ Lovebekendtgørelse nr. 279 af 21. marts 2012 som ændret ved bl.a. lov nr. 575 af 18. juni 2012 om elforsyning mv. Seneste lovebekendtgørelse er nr. 1329 fra den 25. november 2013.

De nærmere regler for fastsættelse og udmelding af indtægtsrammer er fastlagt i indtægtsrammebekendtgørelsen¹⁰, som er udstedt med hjemmel i bl.a. elforsyningslovens § 70.

Elforsyningslovens § 70 og indtægtsrammebekendtgørelsen er blevet ændret flere gange i perioden for 2005-2012. I det følgende fremgår det for hvilke reguleringsår de enkelte lovbestemmelser og indtægtsrammebekendtgørelser er gældende, ligesom overgangsbestemmelserne er medtaget for indtægtsrammebekendtgørelsen.

Priser for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser er reguleret af elforsyningsloven § 70. Denne har været gældende fra reguleringsåret 2008 til nu, og følgende fremgår af bestemmelsen:

§ 70. Priser for netvirksomhedernes og de regionale transmissionsvirksomheders ydelser fastsættes i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 69 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af virksomheden. De i § 69 nævnte omkostninger omfatter også omkostninger knyttet til den bevillingspligtige aktivitet, som regnskabsmæssigt indgår og bogføres i andre virksomheder end den bevillingshavende net- eller transmissionsvirksomhed, ligesom indtægtsrammerne omfatter de tilhørende indtægter. Net- og transmissionsvirksomheder, der kan dokumentere, at sådanne indtægter i 2004 blev indtægtsført i andre virksomheder og dermed ikke indgik i opgørelsen af indtægtsrammen, kan få deres indtægtsramme justeret fremadrettet med et beløb svarende til gennemsnittet af de pågældende indtægter i 2009-2011.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter regler om indtægtsrammer for alle berørte virksomheder for et nærmere angivet antal år. Som led i denne regulering sikres det, at tarifferne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tarifferne pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives.

Stk. 3. Nødvendige nyinvesteringer omfatter investeringer i nye anlæg, der indgår som en integreret del af virksomhedens net med tilhørende tekniske anlæg, der tilfører det samlede anlæg nødvendig og væsentligt øget kapacitet og ydeevne. Endvidere omfatter nødvendige nyinvesteringer væsentlige ændringer i den overordnede netstruktur, der er nødvendige for at sikre forsyningssikkerheden, kabel lægning af luftledninger, der gennemføres af hensyn til forsyningssikkerheden, og kabellægning af luftledninger, der er godkendt i henhold til § 21, stk. 1. Det er en forudsætning for ændring af indtægtsrammen, jf. stk. 2, at anlægget er idriftsat efter den 1. januar 2005, eller at netvirksomheden eller den regionale transmissionsvirksomhed har erhvervet anlægget efter denne dato.

Stk. 4. Såfremt en virksomheds forrentning af den nødvendige kapital, der udgøres af dens netaktiver med et tillæg på 2 pct., overstiger den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint, betragtes overskridelsen som merforrentning. Ved beregningen af forrentningen indgår ikke omkostninger og indtægter, som hidrører fra varetagelsen af energispareaktiviteter, jf. § 22. Merforrentningen opgøres som et beløb. Virksomhedens indtægtsramme nedsættes varigt med dette beløb. Indtægtsrammen reduceres med 33 pct. af beløbet i det regnskabsår, der følger aflæggelsen af den årsrapport, hvor merforrentningen konstateres. Indtægtsrammen re-

¹⁰ Seneste bekendtgørelse nr. 335 af 15. april 2011 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af lov om elforsyning.

duces året efter med de resterende 67 pct. af beløbet. Nedsættelsen korrigeres for allerede pålagte, men ikke fuldt ud gennemførte nedsættelser som følge af nedbringelse af merforrentning fra tidligere år. [...]

Før ændringen til ovenstående ordlyd var den gældende bestemmelse om regulering af net- og transmissionsvirksomheders ydelser for reguleringsårene 2005-2007 også elforsyningslovens § 70, jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003, som ændret ved lov nr. 494 af 9. juni 2004. Bestemmelsen fastlagde mere generelle rammer og lød således:

§ 70. Priser for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser fastsættes i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer, jf. dog § 70 a. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 69 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af virksomheden.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter regler om indtægtsrammer for alle berørte virksomheder for et nærmere angivet antal år. Som led i denne regulering sikres det, at tarifferne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tarifferne pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives. Over- og underdækning for perioden fra den 1. januar 2000 til den 31. december 2003 påvirker ikke det i 2. pkt. nævnte loft.

Stk. 3. Inden for de i stk. 2 nævnte rammer fastsætter Energitilsynet årligt en indtægtsramme for hver af de berørte virksomheder under hensyntagen til den enkelte virksomheds effektiviseringspotentiale. Ministeren kan fastsætte regler om, at der ved opgørelse af effektiviseringspotentialet skal tages hensyn til kvaliteten af den transport af elektricitet med tilhørende ydelser, som virksomheden skal gennemføre som bevillingshaver, jf. § 20, stk. 1.

Stk. 4. Energitilsynet kan give dispensation fra de af tilsynet fastsatte rammer, såfremt det er nødvendigt for, at virksomheden kan gennemføre forpligtelser, som er pålagt i bevillingen, i loven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

Stk. 5. Kommuner og amtskommuner må ikke yde tilskud til kommunal netvirksomhed, som efter bestemmelsen i § 4, stk. 1, ikke drives i selskaber med begrænset ansvar.

Hertil kommer formålet med loven, der bl.a. skal sikre billig elektricitet, som angivet i § 1 i loven:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningsikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk.2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk.1 nævnte formål særligt fremme bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Energitilsynets tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmelding 2005-2011 (rammenotatet)

Energitilsynet har den 27. juni 2013 taget stilling til de principper, som indtægtsrammeudmeldinger i perioden 2005-2011 skal bygge på. Det fremgår af punkt 26 i tilkendegivelsen, at følgende principper vil blive anvendt i forhold til opgørelse af virksomhedernes indtægtsrammer for perioden 2005-2011 og i visse tilfælde fremadrettet:

”1.a. Principperne indebærer, at:

i. - Virksomhederne ikke kan afskæres fra at opkræve differencer i egen favør i de tilfælde, hvor virksomhederne enten ikke har fået en bagudrettet indtægtsrammeudmelding eller alene har fået en mangelfuld bagudrettet indtægtsrammeudmelding.

- Fristen for tilbagebetaling af differencer i forbrugerens favør bør beregnes fra det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget herfor, jf. en analog forståelse af § 29, stk. 3, i indtægtsrammebekendtgørelsen, hvor det er fastsat, at afviklingen skal ske ”året efter” differencen opgøres. Således får virksomhederne minimum ét år til at tilbagebetale kendte differencer i.

ii. - Virksomhederne ikke kan afskæres fra at opkræve differencer i egen favør som følge af ændrede forhold, idet virksomhederne generelt set har en berettiget forventning om at kunne opkræve disse forhøjelser. *Sekretariatet for Energitilsynet vurderer* derfor, at disse forhøjelser skal kunne opkræves, uanset at der kan blive tale om opkrævning af differencer, der går tilbage til og med reguleringsåret 2005.

- Fristen for opkrævning af differencer som følge af ændrede forhold (forhøjelse af indtægtsrammen) beregnes fra det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget herfor – dvs. tidspunktet for afgørelsen om forhøjelse af indtægtsrammen – jf. en analog fortolkning af § 29, stk. 3, hvorefter differencer skal opkræves ”året efter”. Med denne fortolkning får virksomhederne minimum ét år til at opkræve differencerne i, når disse er kendte for virksomheden.

- Virksomhederne pålægges eventuel merforrentning (opstået som følge heraf) med tilbagevirkende kraft for hele perioden, såfremt virksomheden ønsker at opkræve den opståede difference.

iii. Såfremt sekretariatet efter en konkret vurdering af en given virksomheds differenceafviklingsplan finder, at opkrævning af differencer, der er akkumuleret over flere år, vil være uforholdsmæssigt byrdefuld for forbrugerne, kan sekretariatet træffe afgørelse om at udvide opkrævningsperioden.

1.b. Princippet indebærer, at udgangspunkt er, at differencer i forbrugernes favør skal tilbagebetales til forbrugerne, idet der er tale om opkrævning hos forbrugerne, som ligger ud over virksomhedens indtægtsramme. Det er imidlertid *sekretariatets vurdering*, at de virksomheder, som *ikke* har fået udmeldt de bagudrettede indtægtsrammer, herunder også implicite afgørelser om godkendelse af plan for afvikling af differencer i forbrugerens favør, så betids eller så præcis, at de har haft et tilstrækkeligt grundlag at opgøre differencerne i forbrugernes favør på, *ikke* kan pålægges at tilbagebetale disse differencer. I de tilfælde, hvor passiviteten kan tilregnes virksomheden og hvor differencen i forbrugernes favør således vurderes at skulle tilbagebetales til forbrugerne, skal forrentningen af differencerne fastsættes efter de til den tid gældende bekendtgørelses regler herfor.

2.a. Principperne indebærer, at sekretariatet skal genberegne forrentningen for 2005-2007, da der har været fejl i den metode, som hidtil er blevet anvendt ved opgørelse af merforrentning i perioden.

2.b. Principperne indebærer, at sekretariatet følger retningslinjer nedenfor, jf. *i-vi* for udmelding af konsekvenser for merforrentning i 2005-2007: i. Pålagte indtægtsrammereduktioner efter forkert beregnet forrentning, men som er beløbsmæs-

sigt identisk med indtægtsrammereduktion ved korrekt beregnet merforrentning, *fastholdes*.

ii. Forkert pålagte indtægtsrammereduktioner skal *tilbagekaldes* og *ophæves* i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper, og virksomhederne får mulighed for at opkræve de differencer, der er opstået som følge heraf i efterfølgende år.

iii. Indtægtsrammereduktioner, som er beløbsmæssigt korrekte, men som ikke tidligere er udmeldt, *pålægges fremadrettet* – men *ikke bagudrettet*, jf. indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 § 17, stk. 2. Afviklingsperioden herfor kan efter en konkret vurdering udvides, så reduktionen sker gradvist.

iv. Pålagte indtægtsrammereduktioner beregnet ved brug af den forkerte metode, men hvor virksomhederne reelt skulle have været pålagt en *beløbsmæssig større* reduktion ved brug af den korrekte metode, *fastholdes* og den del af den korrekt beregnede merforrentning, som ikke tidligere er udmøntet som en indtægtsrammereduktion *pålægges fremadrettet*.

v. Pålagte indtægtsrammereduktioner beregnet ved brug af den forkerte metode, men hvor virksomhederne reelt skulle have været pålagt en *beløbsmæssig mindre* reduktion ved brug af den korrekte metode, *sænkes* til det korrekte beløb, og den resterende del af den pålagte reduktion *tilbagekaldes* og *ophæves*.

vi. De virksomheder, der som følge af ændrede forhold får en indtægtsrammeforhøjelse med tilbagevirkende kraft, som resulterer i merforrentning i perioden 2005-2007, bør pålægges en reduktion af indtægtsrammen i overensstemmelse med indtægtsrammebekendtgørelsens regler herom. Virksomhederne har dog mulighed for at fravælge den givne indtægtsrammeforhøjelse og dermed undgå merforrentningsreduktionen.

Indtægtsrammebekendtgørelserne

I perioden 2005-2012 har der været fem indtægtsrammebekendtgørelser. Fire af dem har været gældende for forskellige perioder, mens én af bekendtgørelserne blev erstattet kort efter udstedelsen.

Den gældende indtægtsrammebekendtgørelse er nr. 335 af 15. april 2011 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af lov om elforsyning (herefter *indtægtsrammebekendtgørelsen*) og gælder for 2011 og frem. Virksomhedernes reguleringsregnskaber i perioden 2005-2010 skal behandles efter hhv. indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 og nr. 1294/2010¹¹.

§ 33. Bekendtgørelsen træder i kraft den 27. april 2011 med virkning fra den 1. januar 2011.

[...]

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1294 af 24. november 2010 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven.

[...]

¹¹ I vurderingsafsnittet henvises der eksplicit til ”*indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004*” eller ”*indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1294/2010*” de steder, hvor et forhold skal vurderes eksplicit for perioden 2005-2010. Når der henvises til den gældende indtægtsrammebekendtgørelse vil henvisningen være ”*indtægtsrammebekendtgørelsen*”.

Stk. 4. Årsrapport for reguleringsårene 2008 – 2010 udarbejdes efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1294 af 24. november 2010. Virkningerne af oplysninger i årsrapporter for reguleringsårene 2008 – 2010, herunder eksempelvis vedrørende merforrentning og nettab, bestemmes ligeledes efter reglerne i den nævnte bekendtgørelse.

[...]

Stk. 8. Sager vedrørende perioden 1. januar 2005 til 7. oktober 2008 for Energitilsynet eller Energiklagenævnet efter bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven.

Energitilsynets beregning og udmelding af foreløbige (ex ante) indtægtsrammer følger af indtægtsrammebekendtgørelsens kapitel 3 om beregning af indtægtsrammer, reguleringspriser og rådighedsbeløb:

§ 3. Til netvirksomheder udmelder Energitilsynet hvert år ultimo december en indtægtsramme for hver enkelt virksomhed for det følgende reguleringsår. Indtægtsrammen beregnes på baggrund af virksomhedens reguleringspris pr. den 1. januar i reguleringsåret og virksomhedens forventede mængde leveret elektricitet (kWh) for det følgende reguleringsår. Indtægtsrammen udgør det maksimale beløb, som virksomheden i reguleringsåret kan oppebære i form af driftsmæssige indtægter ved uændret aktivitetsniveau i forhold til det forventede, jf. stk. 4, og ved uændret reguleringspris i forhold til reguleringsprisen pr. den 1. januar i reguleringsåret. Afvikling af eventuelle differencer, jf. § 29, stk. 3, påvirker ikke indtægtsrammen.

Stk. 2. Grundlaget for beregningen af reguleringsprisen er virksomhedens driftsmæssige indtægter i 2004, jf. bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004, divideret med den leverede mængde elektricitet i 2004.

Stk. 3. Reguleringsprisen ændres efterfølgende i medfør af §§ 7, 12 og 13, § 24, stk. 5, og § 27.

Stk. 4. Virksomheden anmelder sin forventede leverede mængde elektricitet for et reguleringsår til Energitilsynet senest den 10. december året før.

[...]

§ 8. Efter udgangen af et reguleringsår udmelder Energitilsynet bagudrettet for det forgangne reguleringsår en årlig reguleringspris, jf. § 2, nr. 25, til hver virksomhed og til regionale transmissionsvirksomheder tillige et årligt rådighedsbeløb, jf. § 2, nr. 26. Disse priser og beløb kan senere ændres, jf. §§ 12 og 13.

Differencer kan opstå som følge af, at Energitilsynet har truffet afgørelse om at hæve eller sænke en virksomheds indtægtsramme, jf. §§ 12 og 13, i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 12. Energitilsynet kan forhøje reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer, jf. § 15.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndigheder eller Energinet.dk, jf. § 16, stk. 1-3.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser, jf. § 17.
- 4) Manglende økonomisk evne til at afholde nødvendige omkostninger, jf. § 19.
- 5) Overtagelse af anlæg fra en virksomhed, der ikke er underlagt indtægtsrammereguleringen, jf. § 20, stk. 1.

6) Korrektion af fejl, jf. § 21.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af § 76, stk. 5, i lov om elforsyning, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration af afgørelser efter stk. 1.

Stk. 4. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 2 og 3, forstås en forøgelse af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

§ 13. Energitilsynet sænker reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Bortfald eller reduktion af krav fra myndigheder eller Energinet.dk, som medfører en væsentlig reduktion af virksomhedens omkostninger, jf. § 16, stk. 5.
- 2) Væsentligt reducerede omkostninger til nettab som følge af faldende elpriser, jf. § 17.
- 3) Bortfald af andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 2, nr. 1, og § 18.
- 4) Salg af anlæg til Energinet.dk, jf. § 20, stk. 2.
- 5) Korrektion af fejl, jf. § 21.
- 6) Pålæg med henblik på nedbringelse af merforrentning, jf. § 24.
- 7) Effektiviseringspålæg, jf. § 27.

Stk. 2. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 1 og 2, forstås en reduktion af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

Stk. 3. Virksomheden anmelder de i stk. 1, nr. 1-4, nævnte forhold til Energitilsynet senest ved regnskabsaflæggelsen, jf. § 29.

Stk. 4. Sænkningen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet har virkning fra det tidspunkt, hvor de i stk. 1, nr. 1-7, nævnte forhold indtræffer, eller datoen fremgår af et pålæg.

Indtægtsrammebekendtgørelsen indeholder efter sekretariatets forståelse ikke frister for, hvornår den årlige reguleringspris, og for hvornår afgørelser efter §§ 12 og 13, skal være udmeldt. Det følger imidlertid indirekte af 29, stk. 3, der fastlægger, at virksomhederne skal indsende differenceafviklingsplaner sammen med årsregnskabet pr. 31. maj, jf. § 28, stk. 1:

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

[...]

Stk. 3. Såfremt der er en difference, jf. § 2, nr. 2, eller der er ændrede forhold, som bevirker, at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været ændret, jf. stk. 1, nr. 4 og 5, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser, således at den opståede difference er korrigeret senest ved udgangen af det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Ved opgørelsen af differencer i et reguleringsår indgår ikke beløb, der hidrører fra afviklingen af differencer fra tidligere reguleringsår.

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med princip-

perne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 2. Årsrapporten fremsendes til Energitilsynet senest den 31. maj i året efter reguleringsåret.

Indtægtsrammebekendtgørelsens § 2 definerer flere centrale begreber i reguleringen:

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

[...]

5) Forrentning: Virksomhedens resultat før finansielle poster og skat, dvs. årets driftsmæssige indtægter minus årets driftsomkostninger, afskrivninger og opkrævet underdækning, jf. nr. 24, og korrigeret for differencer, jf. nr. 2, i henhold til reglerne i § 24, stk. 2.

6) Forrentningsprocent: Forrentningen sat i forhold til den nødvendige kapital, jf. nr. 18, opgjort ultimo reguleringsåret.

[...]

12) Lang byggeobligationsrente: Den af Realkreditrådet udmeldte lange obligationsrente (DKK), tidligere byggerente.

[...]

14) Merforrentning: Forrentning af den nødvendige kapital, som overstiger den lange byggeobligationsrente, jf. nr. 12, plus 1 procentpoint.

[...]

18) Nødvendig kapital: Den samlede værdi af virksomhedens netaktiver, som opgjort og afskrevet efter § 23, og dens omsætningskapital, der er fastsat til 2 pct. af værdien af de nedskrevne netaktiver.

19) Nødvendige nyinvesteringer: Anlæg som er idriftsat, jf. nr. 9, efter den 1. januar 2005, og som omfatter:

a) Nye anlæg, som tilfører det samlede anlæg nødvendig øget kapacitet og ydeevne, dvs. investeringer i helt nye forsyningsområder, eksempelvis i forbindelse med større byudviklingsprojekter, eller tilslutning af konkrete meget store nye forbrugere eller produktionsenheder.

b) Væsentlige ændringer i den overordnede netstruktur, der er nødvendige for at sikre forsynings sikkerheden, jf. de planer for det fremtidige behov for transmissionskapacitet, som Energinet.dk udarbejder i medfør af § 28, stk. 2, nr. 7, i lov om elforsyning.

c) Kabellægning af luftledninger, der gennemføres af hensyn til forsynings sikkerheden.

d) Kabellægning af luftledninger, der er godkendt i henhold til § 21, stk. 1, i lov om elforsyning.

e) Udskiftning og ændring af tilknyttede anlæg, i det omfang udskiftningen eller ændringen er nødvendig for anvendelsen af det nye kabelnet.

[...]

21) Reguleringsprisen: Den gennemsnitlige indtægt pr. kWh leveret elektricitet, der udmeldes af Energitilsynet til virksomheden.

22) Reguleringsår: Kalenderår.

[...]

24) Underdækning: Den i virksomhedens årsrapport for 2003 opgjorte, akkumulerede underdækning for perioden fra den 1. januar 2000 til den 31. december 2003, jf. § 57 i bekendtgørelse nr. 944 af 29. oktober 2001 om indtægtsrammer og åb-

ningsbalancer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet på 150 kV og derunder.

Forhøjelser og reduktioner af reguleringsprisen

Energitilsynet kan forhøje eller sænke reguleringsprisen i overensstemmelse med §§12 og 13, i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 12. Energitilsynet kan forhøje reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer, jf. § 15.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndigheder eller Energinet.dk, jf. § 16, stk. 1-3.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser, jf. § 17.
- 4) Manglende økonomisk evne til at afholde nødvendige omkostninger, jf. § 19.
- 5) Overtagelse af anlæg fra en virksomhed, der ikke er underlagt indtægtsrammereguleringen, jf. § 20, stk. 1.
- 6) Korrektion af fejl, jf. § 21.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af § 76, stk. 5, i lov om elforsyning, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration af afgørelser efter stk. 1.

Stk. 4. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 2 og 3, forstås en forøgelse af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

§ 13. Energitilsynet sænker reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Bortfald eller reduktion af krav fra myndigheder eller Energinet.dk, som medfører en væsentlig reduktion af virksomhedens omkostninger, jf. § 16, stk. 5.
- 2) Væsentligt reducerede omkostninger til nettab som følge af faldende elpriser, jf. § 17.
- 3) Bortfald af andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 2, nr. 1, og § 18.
- 4) Salg af anlæg til Energinet.dk, jf. § 20, stk. 2.
- 5) Korrektion af fejl, jf. § 21.
- 6) Pålæg med henblik på nedbringelse af merforrentning, jf. § 24.
- 7) Effektiviseringspålæg, jf. § 27.

Stk. 2. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 1 og 2, forstås en reduktion af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

Stk. 3. Virksomheden anmelder de i stk. 1, nr. 1-4, nævnte forhold til Energitilsynet senest ved regnskabsafslæggelsen, jf. § 29.

Stk. 4. Sænkningen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet har virkning fra det tidspunkt, hvor de i stk. 1, nr. 1-7, nævnte forhold indtræffer, eller datoen fremgår af et pålæg.

Reduktion som følge af korrektion af fejlpostering

I indtægtsrammebekendtgørelsen skelnes mellem *fremadrettede* korrektioner (ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper), som der redegøres for ved regnskabsaflæggelsen, jf. § 29, stk. 1, nr. 6, og *bagudrettede* korrektioner (af oplysningerne i virksomhedens *tidligere* indsendte årsrapporter), som kan indsendes løbende, jf. § 21, stk. 3.

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

[...]

6) Ændringer af regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper i forhold til senest udmeldte regnskabsmæssig praksis eller regnskabsprincipper, såfremt disse påvirker opgørelsen af virksomhedens driftsmæssige indtægter, jf. § 2, nr. 3, driftsomkostninger, jf. § 2, nr. 4, eller afskrivninger, jf. § 23, herunder korrektioner for fundamentale fejl, jf. § 2, nr. 7.

[...]

§ 21. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan fremsende korrektioner til oplysningerne i virksomhedernes årsrapporter, såfremt disse har betydning for opgørelsen af reguleringsprisen, rådighedsbeløbet eller forrentningsprocenten, herunder som følge af pålæg fra Energitilsynet, jf. stk. 5.

Stk. 2. Virksomhederne kan indsende korrektioner til oplysningerne i årsrapporten frem til den 31. august i indsendelsesåret.

Stk. 3. Virksomhederne kan efter den 31. august i indsendelsesåret alene fremsende væsentlige korrektioner i forhold til de afgivne oplysninger i en årsrapport. Sådanne væsentlige korrektioner vil indgå i beregningen af reguleringspris, rådighedsbeløb eller forrentningsprocent i det følgende reguleringsår.

Stk. 4. En korrektion, jf. stk. 3, er væsentlig, hvis denne vil medføre:

- 1) en ændring af den udmeldte reguleringspris eller det udmeldte rådighedsbeløb på 10 pct. i det reguleringsår, korrektionen vedrører,
- 2) en ændring af den opgjorte forrentningsprocent på mindst 1 procentpoint i det reguleringsår, korrektionen vedrører.

Stk. 5. Energitilsynet pålægger virksomhederne at korrigere konstaterede fejlagtige oplysninger eller at berigtige ulovlige forhold.

Stk. 6. Korrektioner i henhold til Energitilsynets eller Energiklagenævnets afgørelser jf. stk. 3 og 5, har virkning for beregning af reguleringsprisen, rådighedsbeløbet eller forrentningsprocenten fra og med det reguleringsår, korrektionen vedrører. Eventuelle justeringer af virksomhedernes priser som følge af sådanne afgørelser sker fra afgørelsestidspunktet.

Driftsmæssige indtægter er i indtægtsrammebekendtgørelsens § 2, nr. 3 defineret som:

Driftsmæssige indtægter: Indtægter, jf. nr. 10, fra henholdsvis bevillingspligtige aktiviteter og andre indtægter, som virksomhedens opnår ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. nr. 1. [...] ¹²

Driftsomkostninger er i indtægtsrammebekendtgørelsens § 2, stk. 4 defineret som:

¹² Denne formulering er også anvendt i indtægtsrammebekendtgørelse 1294/2010 og 1520/2004.

Driftsomkostninger: Virksomhedens omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, demontering af eksisterende anlæg, som ikke indgår i beregningen af nødvendige nyinvesteringer, jf. § 15, stk. 5, driftsomkostninger pålagt af offentlige myndigheder eller Energinet.dk, nettab samt afvikling af de i § 69, stk. 1, i lov om elforsyning nævnte gældsforpligtelser og udgifter til sikkerhedsstillelse. [...] ¹³

Når et regnskab skal korrigeres, kan dette ske senere end den 31. august i indsendelsesåret for regnskabet, såfremt korrektionen er væsentlig, dvs. jf. § 21, stk. 3, hvilket defineres i indtægtsrammebekendtgørelsens § 21, stk. 4:

§ 21

[...]

Stk. 3. Virksomhederne kan efter den 31. august i indsendelsesåret alene fremsende væsentlige korrektioner i forhold til de afgivne oplysninger i en årsrapport. Sådanne væsentlige korrektioner vil indgå i beregningen af reguleringspris, rådighedsbeløb eller forrentningsprocent i det følgende reguleringsår.

Stk. 4. En korrektion, jf. stk. 3, er væsentlig, hvis denne vil medføre:

- 1) en ændring af den udmeldte reguleringspris eller det udmeldte rådighedsbeløb på 10 pct. I det reguleringsår, korrektionen vedrører,
- 2) en ændring af den opgjorte forrentningsprocent på mindst 1 procentpoint i det reguleringsår, korrektionen vedrører.

Energitilsynet udmelder efter udgangen af et reguleringsår en bagudrettet reguleringspris, jf. § 8 i indtægtsrammebekendtgørelse 1520/2004 og tilsvarende bestemmelser i de øvrige indtægtsrammebekendtgørelser.

§ 8. Efter udgangen af et reguleringsår udmelder Energitilsynet bagudrettet for det forgangne reguleringsår en årlig reguleringspris, jf. § 2, nr. 20, til hver virksomhed og til transmissionsvirksomheder tillige et årligt rådighedsbeløb, jf. § 2, nr. 21. Disse priser og beløb kan senere sænkes, jf. § 14.

§33

[...]

Stk. 8. Sager vedrørende perioden 1. januar 2005 til 7. oktober 2008 for Energitilsynet eller Energiklagenævnet efter bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven.

¹³ Denne formulering er også anvendt i indtægtsrammebekendtgørelse 1294/2010. I indtægtsrammebekendtgørelse 1520/2004 afviger formuleringen omkring demonteringsomkostninger, idet der ikke henvises til § 15 om nødvendige nyinvesteringer, men i stedet nævnes ”demontering af ældre net i forbindelse med f.eks. kabellægning.”

Pristalskorrektion

I henhold til indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1227 af den 2. november 2009 skal Energitilsynet udmelde, hvordan reguleringspriser og rådighedsbeløb pristalsreguleres, såfremt Danmarks Statistik justerer indhold og dækningsområde for de anvendte indeks.

§ 7. Reguleringspriser og rådighedsbeløb reguleres ved anvendelse af et sammenvejet indeks med 50 pct. lønandel og 50 pct. materialeandel. Lønindekset er Danmarks Statistiks lønindeks for ansatte i industrien (ILON 2). Materialeindekset er Danmarks Statistiks prisindeks for indenlandsk vareforsyning (PRIS 10). Energitilsynet udmelder kvartårligt det sammenvejede indeks. Ved beregningen af en virksomheds årlige reguleringspris, jf. § 2, nr. 24, henholdsvis en virksomheds årlige rådighedsbeløb, jf. § 2, nr. 25, anses ændringer i det sammenvejede indeks at have virkning fra den første dag i det næstfølgende kvartal.

Stk. 2. Såfremt Danmarks Statistik justerer indhold og dækningsområde for de anvendte indeks, vil Energitilsynet udmelde, hvorledes reguleringspriser og rådighedsbeløb herefter pristalsreguleres med henblik på at sikre, at pristalsreguleringen i videst muligt omfang fortsætter på et tilsvarende grundlag.

Nettab

Virksomhedernes indtægtsramme skal fra reguleringsåret 2008 og frem årligt forhøjes henholdsvis reduceres som følge af væsentligt øgede eller reducerede omkostninger til nettab som følge af stigende eller faldende elpriser set i forhold til basisåret 2004, jf. § 12, stk. 1, nr. 3 og § 13, stk. 1, nr. 2, i indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011 samt tilsvarende bestemmelser i indtægtsrammebekendtgørelse 1294/2010¹⁴.

§ 12. Energitilsynet kan forhøje reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer, jf. § 15.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndigheder eller Energinet.dk, jf. § 16, stk. 1-3.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser, jf. § 17.
- 4) Manglende økonomisk evne til at afholde nødvendige omkostninger, jf. § 19.
- 5) Overtagelse af anlæg fra en virksomhed, der ikke er underlagt indtægtsramme-reguleringen, jf. § 20, stk. 1.
- 6) Korrektion af fejl, jf. § 21.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af § 76, stk. 5, i lov om elforsyning, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration af afgørelser efter stk. 1.

Stk. 4. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 2 og 3, forstås en forøgelse af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

¹⁴ Jf. § 33, stk. 4, i indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011.

§ 13. Energitilsynet sænker reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Bortfald eller reduktion af krav fra myndigheder eller Energinet.dk, som medfører en væsentlig reduktion af virksomhedens omkostninger, jf. § 16, stk. 5.
- 2) Væsentligt reducerede omkostninger til nettab som følge af faldende elpriser, jf. § 17.
- 3) Bortfald af andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 2, nr. 1, og § 18.
- 4) Salg af anlæg til Energinet.dk, jf. § 20, stk. 2.
- 5) Korrektion af fejl, jf. § 21.
- 6) Pålæg med henblik på nedbringelse af merforrentning, jf. § 24.
- 7) Effektiviseringspålæg, jf. § 27.

Stk. 2. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 1 og 2, forstås en reduktion af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

Stk. 3. Virksomheden anmelder de i stk. 1, nr. 1-4, nævnte forhold til Energitilsynet senest ved regnskabsaflæggelsen, jf. § 29.

Stk. 4. Sænkningen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet har virkning fra det tidspunkt, hvor de i stk. 1, nr. 1-7, nævnte forhold indtræffer, eller datoen fremgår af et pålæg.

Det fremgår desuden af § 17, stk. 2 i indtægtsrammebekendtgørelsen, at der alene sker en justering af virksomhedens indtægtsramme, såfremt omkostningerne overstiger det mindste beløb af henholdsvis 3 procent og 250.000 kroner regnet i forhold til omkostningerne til nettab i 2004 tillagt en pristalsregulering.

§ 17. Virksomheden opgør årligt sit fysiske nettab og omkostningerne forbundet med nettabet.

Stk. 2. Såfremt omkostningerne til et nettab, der fysisk svarer til nettabet i 2004, i et regnskabsår adskiller sig med et beløb, der overstiger det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. og 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningerne til nettab i 2004 tillagt en pristalsregulering, jf. § 7, justeres virksomhedens indtægtsramme med dette beløb via en justering af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 3. Justeringen af indtægtsrammen har virkning for det år, som opgørelsen vedrører.

Stk. 4. Mængdemæssige ændringer i nettabet, regnet i forhold til 2004, medfører ikke ændringer af indtægtsrammen.

Stk. 5. Opgørelsen af det fysiske nettab skal ske efter samme metoder i opgørelsesåret og i sammenligningsåret, der er 2004. Opgørelsesmetoden kan ændres over tid, forudsat der sker samme ændring i sammenligningsåret.

Såfremt virksomheden har indsendt korrektion til virksomhedens årsrapport efter den 31. august i reguleringsregnskabsårs indsendelsesåret er der endvidere et krav i § 21, stk. 4 i indtægtsrammebekendtgørelsen om, at korrektionerne skal være væsentlige.

§ 21. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan fremsende korrektioner til oplysningerne i virksomhedernes årsrapporter, såfremt disse har betydning for opgørelsen af reguleringsprisen, rådighedsbeløbet eller forrentningsprocenten, herunder som følge af pålæg fra Energitilsynet, jf. stk. 5.

Stk. 2. Virksomhederne kan indsende korrektioner til oplysningerne i årsrapporten frem til den 31. august i indsendelsesåret.

Stk. 3. Virksomhederne kan efter den 31. august i indsendelsesåret alene fremsende væsentlige korrektioner i forhold til de afgivne oplysninger i en årsrapport. Sådanne væsentlige korrektioner vil indgå i beregningen af reguleringspris, rådighedsbeløb eller forrentningsprocent i det følgende reguleringsår.

Stk. 4. En korrektion, jf. stk. 3, er væsentlig, hvis denne vil medføre:

1) en ændring af den udmeldte reguleringspris eller det udmeldte rådighedsbeløb på 10 pct. i det reguleringsår, korrektionen vedrører,

2) en ændring af den opgjorte forrentningsprocent på mindst 1 procentpoint i det reguleringsår, korrektionen vedrører.

[...]

Myndighederne er ikke afskåret fra at meddele afgørelser af bebyrdende karakter med tilbagevirkende kraft - i hvert fald ikke, når den ”følges ad” med en afgørelse af begunstigende karakter. Lighedsprincippet udelukker ej heller dette, jf. U.2013.513.H:

Skatteministeriet var ikke som følge af en forvaltningsretlig lighedsgrundsætning eller et forvaltningsretligt forventningsprincip afskåret fra at modregne for lidt betalt energifgift i et kraftvarmeværks krav på for meget betalt energifgift.

I/S Vestkraft (nu en del af DONG Energy Power), D, rejste krav om nedsættelse af afgiftstilsvaret (energi- og CO₂-afgifter) vedrørende Herningværket, H, for perioden fra 1990 til 1995 og anmodede om tilbagebetaling af for meget betalt afgift. Skattemyndighederne, S, afslog anmodningen. I perioden var der begået to fejl fra H's side. Der var på den ene side beregnet for lidt afgift, fordi værket havde fulgt det såkaldte merbrændselsprincip, selv om kraftvarmefordelen blev delt mellem el og varme, hvilket gav S krav på efterbetaling. På den anden side var der betalt for meget, idet H havde ladet udgiften til transport af brændsel fra Esbjerg til Herning indgå i beregningen, hvilket gav H krav på tilbagebetaling. Den samlede konsekvens af disse fejl var, at der var betalt for lidt i afgift, men S havde besluttet ikke at afkræve H og nogle andre kraftvarmeværker, der ligeledes havde betalt for lidt i afgift som følge af forkert anvendelse af merbrændselsprincippet, den manglende afgift. Højesteret fastslog bl.a., at hverken en forvaltningsretlig lighedsgrundsætning eller et forvaltningsretligt forventningsprincip kunne føre til, at S var afskåret fra at gøre et krav om efterbetaling gældende til kompensation for tilbagebetalingskravet. Højesteret tiltrådte derfor, at S var blevet frifundet for D's påstand om tilbagebetaling af den for meget betalte afgift.

Ekstrakt fra ”*proceduren*”: Myndighedernes reaktion efter kontrolaktionen i foråret 1997 viser også, at den omhandlede praksis ikke var åbenbar ulovlig. Det præciserende cirkulære af 20. august 1998 om centrale kraftvarmeværkers opgørelse ville ikke være trådt i kraft med fremadrettet virkning, men derimod med tilbagevirkende kraft, hvis der var tale om en åbenbar ulovlig praksis. Myndighederne må derfor have været af den opfattelse, at der ikke forelå den fornødne klare lovhjemmel til at tillægge cirkulæret tilbagevirkende kraft. Endvidere undlod myndighederne bevidst at foretage efteropkrævning af afgiftstilsvaret, selv om dette ikke var udelukket på grund af frist- og forældelsesregler. Hvis selskabet pålægges at betale afgift af kraftvarmefordelen, vil det være et brud på lighedsgrundsætningen, da ingen af de andre sammenlignelige værker er pålagt en sådan afgift.

Energiklagenævnet traf den 20. oktober 2008 afgørelse i sag J.nr. 1011-240 om tilbagekaldelse af Energitilsynets afgørelser om beregning af mark-uppen til forsyningspligtprisen. Energitilsynet havde ved afgørelse af 23. juni 2008 besluttet at tilbagekalde afgørelser om godkendelse af mark-uppen på forsyningspligtprisen for 2. kvartal 2006. Energiklagenævnet ophævede Energitilsynets afgørelse. Af Energiklagenævnets afgørelse fremgår blandt andet:

Energiklagenævnet har på baggrund af sagens oplysninger lagt til grund, at Energitilsynet i forbindelse med kontrol af de anmeldte forsyningspligtpriser for 2. kvartal 2006 begik en regnefejl, hvilket medførte, at alle selskaber fik godkendt deres priser, og at forsyningspligtselskaberne ikke fik oplyst markup'ens konkrete størrelse i forbindelse med, at selskabernes priser blev godkendt.

Elforsyningsloven regulerer ikke, hvorvidt en myndigheds gyldige afgørelser truffet i henhold til loven kan tilbagekaldes. Vurderingen af, om Energitilsynet kan tilbagekalde de tidligere afgørelser vedrørende forsyningspligtig el i 2. kvartal 2006, skal således ske i henhold til de almindelige forvaltningsretlige principper om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsafgørelser. I henhold hertil er hovedreglen, at en myndigheds begunstigende forvaltningsafgørelse ikke uden videre kan tilbagekaldes. Hvorvidt der kan ske tilbagekaldelse af en sådan afgørelse beror på en samlet vurdering af hensynene til afgørelsens adressat, herunder navnlig adressatens berettigede forventninger om, at den oprindelige afgørelse står ved magt, og myndighedens interesse i, at afgørelsen ophæves.

Forsyningspligtselskabernes samlede overdækning på 32,4 mio. kr. fordeler sig på i alt 27 selskaber. Selskabet med den største overdækning havde en overdækning på 14,7 mio. kr., mens selskabet med den mindste overdækning havde en overdækning på 13.300 kr. For den enkelte forbruger er det således også meget varierende, hvor stort et beløb forbrugeren har betalt for meget for el i 2. kvartal 2006. Overprisen varierer fra 0,17 øre/kWh til 6,23 øre/kWh. Det fremgår af Energitilsynets afgørelse af 23. juni 2008, at ved et gennemsnitligt kvartalsforbrug på 2000 kWh betyder det, at den gennemsnitlige forbruger har betalt fra 3,4 kr. til 124,6 kr. for meget. I gennemsnit har forbrugerne betalt 19,16 kr. for meget ved et kvartalsforbrug på 2000 kWh. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det af Dansk Energis officielle statistik over bl.a. elforbrug som gengivet i ”Dansk Elforsyning ’07” fremgår, at det gennemsnitlige elforbrug pr. bolig (lejligheder og parcelhuse med og uden elvarme) er på ca. 3500 kWh om året, svarende til ca. 900 kWh pr. kvartal. Med et sådant gennemsnitligt forbrug har den almindelige forbruger betalt fra 1,53 kr. til 56,1 kr. for meget for el i det pågældende kvartal.

[...]

Energiklagenævnet finder efter en samlet afvejning af de omhandlede hensyn og efter en konkret vurdering af de enkelte sager, at hensynet til forbrugerbeskyttelse ikke kan begrunde tilbagekaldelse af Energitilsynets oprindelige afgørelser overfor nogle af de berørte selskaber. Hensynene til genoprettelse af markedspåvirkningen og tillidshensyn til Energitilsynet kan ikke føre til andet resultat. Energiklagenævnet har herved navnlig lagt vægt på, at den begåede fejl har haft en relativ beskedent betydning for de enkelte forbrugere. Selv i de tilfælde, hvor fejlen har haft størst betydning for den gennemsnitlige forbruger, finder Energiklagenævnet – selvom beløbene ikke kan betegnes som ganske uvæsentlige – at hensynet til forbrugerne i de konkrete tilfælde ikke er tilstrækkeligt tungtvejende i forhold til de pågældende selskabers berettigede forventninger. Energiklagenævnet har herved også lagt vægt på, at Energitilsynet ensidigt forårsagede den omhandlede fejl, og at der er forløbet

ca. to år, siden at Energitilsynet traf de pågældende afgørelser, hvorved selskaberne fik godkendt deres priser for 2. kvartal 2006.” [Sekretariatet for Energitilsynets understregning]

Tab på tilgodehavender

Det fremgår af § 29 i indtægtsrammebekendtgørelsen, hvilke oplysninger den enkelte virksomhed skal redegøre for i forbindelse med regnskabsafleggelsen.

§ 29. Ved regnskabsafleggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

- 1) Eventuel afvikling af underdækning, jf. § 2, nr. 24, og § 25.
- 2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.
- 3) Opnået forrentning og forrentningsprocent, jf. § 24.
- 4) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været hævet, jf. § 12.
- 5) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været sænket, jf. § 13.
- 6) Ændringer af regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper i forhold til senest udmeldte regnskabsmæssig praksis eller regnskabsprincipper, såfremt disse påvirker opgørelsen af virksomhedens driftsmæssige indtægter, jf. § 2, nr. 3, driftsomkostninger, jf. § 2, nr. 4, eller afskrivninger, jf. § 23, herunder korrektioner for fundamentale fejl, jf. § 2, nr. 7.
- 7) Omkostninger og indtægter knyttet til energibesparende aktiviteter i regnskabsåret, jf. § 16, stk. 3 og 4, herunder afvikling af for meget henholdsvis for lidt opkrævede beløb til sådanne aktiviteter fra tidligere regnskabsår.
- 8) Arbejder udført i regning for tredje mand, jf. § 22.

Stk. 2. Såfremt der den 8. oktober 2008 eller derefter foretages ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper, skal der ske tilsvarende ændringer i sammenligningsåret, der er 2004.

Det fremgår af indtægtsrammebekendtgørelsen, at reguleringsregnskabet skal aflægges i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven, jf. § 28, stk. 1 i indtægtsrammebekendtgørelsen og lignende bestemmelse i indtægtsrammebekendtgørelse 1294/2010, jf. § 33, stk. 4, i indtægtsrammebekendtgørelsen:

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 2. Årsrapporten fremsendes til Energitilsynet senest den 31. maj i året efter reguleringsåret.

Stk. 3. Årsrapporten gøres offentligt tilgængelig af Energitilsynet.

Det fremgår ikke eksplicit af indtægtsrammebekendtgørelsen, at tab på tilgodehavender skal behandles anderledes end ifølge årsregnskabsloven¹⁵. Af årsregnskabsloven fremgår af § 13, stk. 1, nr. 8:

§ 13. Årsrapporten skal udarbejdes efter nedenstående grundlæggende forudsætninger:

- 1) Den skal udarbejdes på en klar og overskuelig måde (klarhed).
- 2) Der skal tages hensyn til de reelle forhold frem for formaliteter uden reelt indhold (substans).
- 3) Alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige (væsentlighed). Anses flere ubetydelige forhold tilsammen for at være betydelige, skal de dog indgå.
- 4) Driften af en aktivitet formodes at fortsætte (going concern), medmindre den ikke skal eller ikke antages at kunne fortsætte. Afvikles en aktivitet, skal klassifikation og opstilling samt indregning og måling tilpasses med denne afvikling.
- 5) Enhver værdiændring skal vises, uanset indvirkningen på egenkapital og resultatopgørelse (neutralitet).
- 6) Transaktioner, begivenheder og værdiændringer skal indregnes, når de indtræffer, uanset tidspunktet for betaling (periodisering).
- 7) Indregningsmetoder og målegrundlag skal anvendes ensartet på samme kategori af forhold (konsistens).
- 8) Hver transaktion, begivenhed og værdiændring skal indregnes og måles hver for sig, ligesom de enkelte forhold ikke må modregnes med hinanden (bruttoværdi).
- 9) Primobalancen for regnskabsåret skal svare til ultimobalancen for det foregående regnskabsår (formel kontinuitet).

[...]

Spørgsmålet omkring tab på debitorer blev behandlet i forbindelse med Energiklagenævnets afgørelse fra den 23. april 2014 om indtægtsrammeudmelding til NRGi (j.nr. 1011-13-91-17), Energiklagenævnet udtalte blandt andet vedrørende tab på debitorer, at tab på debitorer kan indgå i virksomhedens omkostninger, men de kan ikke samtidig fraregnes i virksomhedens driftsmæssige indtægter. I øvrigt skal elforsyningslovens § 69 forstås i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler.

”Tab på debitorer kan derfor indgå i en netvirksomheds nødvendige omkostninger, men ikke samtidig fraregnes i netvirksomhedens driftsmæssige indtægter. Således skal elforsyningslovens § 69 fremadrettet fortolkes og forstås i overensstemmelse med årsregnskabsloven, herunder de ovenfor refererede bestemmelser.

[...]

Under hensyn til klagers forventning, som kan henføres til Energitilsynets tidligere gældende praksis, er Energiklagenævnet enig med Energitilsynet i, at der alene

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1253 af 1. november 2013 af lov om årsregnskab.

skal ske en korrektion fremadrettet fra og med reguleringsåret 2013, og Energiklagenævnet er således enig i Energitilsynets afgørelse på dette punkt.”

Sekretariatet for Energitilsynet har den 14. maj 2014 sendt følgende udmelding til netvirksomhederne omkring håndteringen af tab på debitorer på baggrund af Energiklagenævnets afgørelse om indtægtsrammeudmelding til NRGi, jf. uddrag af Energiklagenævnets afgørelse ovenfor.

”Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 vedr. NRGis indtægtsrammer i perioden 2005-2011 blev påklaget til Energiklagenævnet (EKN) af NRGi, som den 23. april 2014 traf afgørelse i sagen. Klagen angik flere forskellige punkter, hvoraf Sekretariatet for Energitilsynet særligt vil henlede netvirksomhedernes opmærksomhed på følgende to punkter i afgørelsen:

[...]

- Spørgsmålet om hvorvidt tab på debitorer fortsat kan fraregnes i indtægterne

[...]

Håndtering af tab på debitorer

Sekretariatet for Energitilsynet bemærker særligt i forhold til klagepunktet vedr. tab på debitorer, at den vurdering, som Energitilsynet har lagt til grund for sin afgørelse af 27. juni vedr. NRGi's indtægtsrammer er stadfæstet, at den er relevant for samtlige netvirksomheder, og at den indebærer flg. princip:

- Tab på debitorer skal indgå i netvirksomhedens driftsmæssige omkostninger
- Tab på debitorer må ikke fraregnes i netvirksomhedens driftsmæssige indtægter

I Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 er NRGi blevet pålagt at ændre sin håndtering af tab på debitorer *fremadrettet fra og med reguleringsåret 2013*. Som udgangspunkt skal fejl rettes – også bagudrettet. Energitilsynet har imidlertid i afgørelsen vedr. NRGi lagt vægt på virksomhedens berettigede forventninger i forhold til den forgangne periode, hvor NRGi i 2009 har gjort Sekretariatet for Energitilsynet opmærksom på virksomhedens regnskabsmæssige håndtering af tab på debitorer, og sekretariatet har ikke før Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 reageret herpå. På den baggrund har Energitilsynet ikke pålagt NRGi at korrigere posteringen af tab på debitorer med tilbagevirkende kraft.

Sekretariatet skal i den forbindelse gøre opmærksom på flg.:

- Alle netvirksomheder skal fra og med reguleringsåret 2014 følge den praksis for håndtering af tab på debitorer, som følger af Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 og EKN's afgørelse af 23. april 2014, jf. også lige ovenfor.
- Netvirksomheder, som har ændret praksis på dette punkt efter 8. oktober 2008, men som ikke har redegjort herfor overfor Sekretariatet for Energitilsynet, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 29, stk. 1 nr. 6), vil som udgangspunkt blive pålagt at korrigere denne praksisændring bagudrettet tilbage til tidspunktet for ændringen.”

PSO-finansierede anlægsaktiver

PSO-finansierede aktiver må ikke indgå i netaktiver ifølge Sekretariatet for Energitilsynets vejledning til indberetning af reguleringsregnskab¹⁶:

” 2. Netaktiver

2.1 Værdi af netaktiver pr. 1. januar 2013

Ud fra principperne for værdifastsættelsen af åbningsbalancen beregnes værdien af netaktiver pr. 1. januar 2013. Netaktiver er anlægsaktiver i form af kollektive elforsyningsnet samt grunde og bygninger til brug for strømførende anlæg.

PSO-finansierede aktiver indgår ikke i posten.

(...)”

Anlægsinvesteringer betalt af tredjemand holdes regnskabsmæssigt adskilt fr virksomhedens øvrige aktiviteter og anses for straksafskrevet, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 22, stk. 2-4.

§ 22. Såfremt en netvirksomhed eller regional transmissionsvirksomhed træffer aftale med tredjemand om ændringer af netaktiver, jf. § 2, nr. 15, som gennemføres af hensyn til denne tredjemand, og som betales af denne tredjemand, skal aftalen være skriftlig.

Stk. 2. Anlægsinvesteringer, der betales af tredjemand, holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedens øvrige aktiviteter.

Stk. 3. Indtægter som netvirksomheden eller den regionale transmissionsvirksomhed oppebærer fra tredjemand til dækning af omkostninger fra anlægsinvesteringer, og som alene dækker medgåede omkostninger, indgår ikke i beregningen af differencer, jf. § 29, stk. 3, ligesom de ikke indgår i beregningen af virksomhedens forrentning, jf. § 2, nr. 5.

Stk. 4. Anlæg betalt af tredjemand anses som straksafskrevet. Såfremt et sådant anlæg erstatter et eksisterende anlæg, som samtidig skrottes, kan virksomheden vælge, at det nye anlæg indgår i beregningen af virksomhedens forrentningsprocent. I dette tilfælde indgår det nye anlæg i beregningsmæssig henseende i virksomhedens afskrivningsgrundlag med en værdi, svarende til det skrottede anlægs restværdi, og med en afskrivningsperiode svarende til det, der ville have været det skrottede anlægs resterende afskrivningsperiode. Virksomheden meddeler sin beslutning til Energitilsynet og redegør endvidere herfor i sin årsrapport, jf. § 29, stk. 1, nr. 8.

Stk. 5. Såfremt der er tale om delvis omkostningsdækning fra tredjemand, skal dette fremgå af aftalen, jf. stk. 1. Der skal endvidere være regnskabsmæssig adskillelse mellem de dele af anlægget, der betales af tredjemand, og resten af anlægget.

Håndtering af gebyrindtægter

Af elforsyningslovens¹⁷ § 70, stk. 2, fremgår det, at formålet med netvirksomhedernes regulering er, at tarifferne ikke må stige i forhold til tariffernes niveau i 2004:

¹⁶ ”Vejledning til indberetning af reguleringsregnskab 2013” af 24. april 2014

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013 af lov om elforsyning.

”§ 70. Priser for netvirksomhedernes og de regionale transmissionsvirksomheders ydelser fastsættes i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 69 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af virksomheden.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter regler om indtægtsrammer for alle berørte virksomheder for et nærmere angivet antal år. Som led i denne regulering sikres det, at tarifferne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tarifferne pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives. (...)”

Af bemærkningerne til § 70, stk. 2 i lovforslag nr. 176 fra 2011 som fremsat, fremgår det:

”En netvirksomheds eller regional transmissionsvirksomheds indtægtsramme og de derunder afholdte omkostninger opgøres i overensstemmelse med de principper, der var gældende i reguleringsåret 2004. Såfremt virksomheden efterfølgende foretager ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabspraksis, skal der foretages tilsvarende ændringer for reguleringsåret 2004, der er sammenligningsåret. (...)”

Ved ændringslov L575/2012 blev det præciseret, at netselskaber, som ikke i 2004 havde inkluderet gebyrindtægter i de driftsmæssige indtægter og dermed i indtægtsrammen, kan ansøge om at få indtægtsrammen forhøjet fremadrettet:

I § 70, stk. 1, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»De i § 69 nævnte omkostninger omfatter også omkostninger knyttet til den bevilningspligtige aktivitet, som regnskabsmæssigt indgår og bogføres i andre virksomheder end den bevillingshavende net- eller transmissionsvirksomhed, ligesom indtægtsrammerne omfatter de tilhørende indtægter. Net- og transmissionsvirksomheder, der kan dokumentere, at sådanne indtægter i 2004 blev indtægtsført i andre virksomheder og dermed ikke indgik i opgørelsen af indtægtsrammen, kan få deres indtægtsramme justeret fremadrettet med et beløb svarende til gennemsnittet af de pågældende indtægter i 2009-2011.«

Lovbemærkningerne til § 70, stk. 1 uddyber, at netvirksomheder, som efter den 1. januar 2005 har udlagt fx gebyrhåndteringen til andre virksomheder, med virkning fra lovens ikrafttræden, den 1. juli 2012, skal medregne sådanne indtægter i reguleringsregnskaberne, uden at det berettiger en justering af indtægtsrammerne. Netvirksomheder, som i 2004 fik f.eks. gebyrhåndteringen varetaget af andre virksomheder, og hvor de dertil knyttede indtægter blev regnskabsført i disse andre virksomheder, kan få justeret deres indtægtsrammer fremadrettet:

”Indtægtsrammereguleringen bygger på den forudsætning, at de indtægter, som selskaberne samlet kan få, ikke må overstige de indtægter, som selskaberne havde i 2004, tillagt en inflationsregulering. En række netvirksomheder har lagt forbrugertilsluttede funktioner ud i servicevirksomheder. Disse funktioner er finansieret via gebyrer. Med henvisning til årsregnskabsloven har netvirksomhederne undladt at indregne disse gebyrer og de omkostninger, der er relateret hertil, i deres reguleringsregnskaber, idet gebyrindtægterne og de tilhørende omkostninger er indgået i og blevet bogført i servicevirksomhederne. Med bestemmelsen præciseres det, at ind-

tægtsrammereguleringen omfatter alle de i § 69 nævnte omkostninger vedrørende aktiviteter, der er omfattet af bevillingen, uanset om omkostningerne regnskabsmæssigt indgår i og bogføres i andre virksomheder. Tilsvarende indgår alle de dertil knyttede indtægter i indtægtsrammen. Herved sikres det, at der samlet kommer et retvisende billede af økonomien vedrørende den bevillingspligtige aktivitet, herunder ved beregning af forrentningen og effektiviteten af den bevillingspligtige aktivitet.

En netvirksomhed, der har udlagt sådanne funktioner og de dertil knyttede omkostninger og indtægter til andre virksomheder efter den 1. januar 2005, vil med virkning fra lovens ikrafttræden skulle medregne omkostningerne og indtægterne i sit reguleringsregnskab, uden at det berettiger virksomheden til justering af dens indtægtsramme.

En netvirksomhed, der kan dokumentere, at den i 2004 fik sådanne funktioner varetaget af andre virksomheder, og at de dertil knyttede indtægter blev regnskabsført i disse andre virksomheder, hvorved de ikke indgik i opgørelsen af virksomhedens indtægtsramme pr. 1. januar 2005, vil kunne få justeret sin indtægtsramme fremadrettet.

Som følge af talrige fusioner og omstruktureringer i sektoren i perioden fra 1. januar 2005 vurderes det ikke at være muligt at beregne en retvisende justering af indtægtsrammerne for 2005. Justeringen vil derfor ske med et gennemsnit af de pågældende indtægter i regnskabsårene 2009-2011.

Såfremt en netvirksomhed er etableret efter fusion mellem en eller flere netvirksomheder, som selvstændigt vurderet ville have haft mulighed for fremadrettet at få justeret deres indtægtsramme som beskrevet, og en eller flere netvirksomheder, som selvstændigt vurderet ikke ville have haft denne mulighed, vil den nuværende fusionerede virksomhed få sin indtægtsramme justeret med en forholdsmæssig andel af de omhandlede indtægter i årene 2009-2011.

Præciseringen af indtægtsrammereguleringen tilsigter ikke en ændring af virksomhedernes muligheder for at indkøbe ydelser fra andre virksomheder på markedsmæssige vilkår til brug for udførelsen af de bevillingsmæssige aktiviteter.”

Indtægtsrammebekendtgørelsens § 29, stk. 2, forholder sig til ændringer i regnskabsmæssige skøn og regnskabsprincipper:

”Stk. 2. Såfremt der den 8. oktober 2008 eller derefter foretages ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper, skal der ske tilsvarende ændringer i sammenligningsåret, der er 2004.”

Bestemmelsen blev indført med indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1027 af 2. november 2009. Om ændringer foretaget inden den 8. oktober 2008 fremgår følgende af ikrafttrædelsesbestemmelserne i lov nr. 286 af 20. maj 2009 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning, § 3, stk. 4:

Stk. 4. Ændringer i de regnskabsmæssige skøn eller den regnskabspraksis, som ligger til grund for indtægtsrammerne, jf. § 70, stk. 2, i lov om elforsyning som affattet ved § 1, nr. 4, foretaget inden den 8. oktober 2008 kræver ikke en tilsvarende ændring for sammenligningsåret 2004.

For ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper/regnskabspraksis er der dermed klare regler for, hvornår ændringen skal føre til en tilsvarende justering af indtægtsrammen. Det fremgår af § 29, stk. 2 i indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011, at såfremt der foretages ændringer i det regnskabsmæssige skøn den 8. oktober 2008 eller derefter, skal der foretages tilsvarende ændringer i sammenligningsåret, som er 2004.

§ 29.

[...]

Stk. 2. Såfremt der den 8. oktober 2008 eller derefter foretages ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper, skal der ske tilsvarende ændringer i sammenligningsåret, der er 2004.

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har udtalt sig om indregning af gebyromkostninger i driftsomkostningerne i relation til benchmarking, jf. sag nr. 1011-13-3-76:

”Det er Energiklagenævnets vurdering, at det også af de tidligere gældende bestemmelser i elforsyningslovens § 70 (dvs. før ændringslov L575/2012) og indtægtsrammebekendtgørelsens regler fulgte, at omkostninger til gebyrer skal indgå i selskabernes driftsomkostninger til brug for benchmarkingen. Energiklagenævnet finder således i lighed med, hvad der fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. 176, at der er tale om en præcisering af gældende ret. Der er derfor efter Energiklagenævnets vurdering ikke tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Det er endvidere Energiklagenævnets opfattelse, at årsagen til, at gebyromkostninger ikke tidligere har indgået i driftsomkostningerne til brug for benchmarkingen er, at elnetselskaberne ikke har medtaget omkostningerne i deres respektive reguleringsregnskaber på trods af, at dette var et krav. At gebyromkostningerne ikke tidligere har indgået i driftsomkostningerne til brug for benchmarkingen har derfor efter Energiklagenævnets vurdering ikke kunne skabe en berettiget forventning hos elnetselskaberne om, at gebyromkostningerne ikke skulle indgå i benchmarkingen.”

Praksisændring af opgørelsesmetode for leveret mængde

Det fremgår af § 28 og § 29 indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011, at netvirksomhederne blandt andet skal indberette den leverede mængde elektricitet efter Energitilsynets nærmere anvisning.

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 2. Årsrapporten fremsendes til Energitilsynet senest den 31. maj i året efter reguleringsåret.

Stk. 3. Årsrapporten gøres offentligt tilgængelig af Energitilsynet.

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

- 1) Eventuel afvikling af underdækning, jf. § 2, nr. 24, og § 25.
- 2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.
- 3) Opnået forrentning og forrentningsprocent, jf. § 24.
- 4) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været hævet, jf. § 12.
- 5) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været sænket, jf. § 13.
- 6) Ændringer af regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper i forhold til senest udmeldte regnskabsmæssig praksis eller regnskabsprincipper, såfremt disse påvirker opgørelsen af virksomhedens driftsmæssige indtægter, jf. § 2, nr. 3, driftsomkostninger, jf. § 2, nr. 4, eller afskrivninger, jf. § 23, herunder korrektioner for fundamentale fejl, jf. § 2, nr. 7.
- 7) Omkostninger og indtægter knyttet til energibesparende aktiviteter i regnskabsåret, jf. § 16, stk. 3 og 4, herunder afvikling af for meget henholdsvis for lidt opkrævede beløb til sådanne aktiviteter fra tidligere regnskabsår.
- 8) Arbejder udført i regning for tredje mand, jf. § 22.

Stk. 2. Såfremt der den 8. oktober 2008 eller derefter foretages ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper, skal der ske tilsvarende ændringer i sammenligningsåret, der er 2004.

[...]

Det fremgår af ”vejledende udtalelse vedrørende ændring af leveret mængde elektricitet som grundlag for opgørelse af indtægtsrammen” fra den 5. juli 2013¹⁸, at:

”Når netvirksomhederne indberetter reguleringsregnskabet, skal de indberette netvirksomhedens *leverede* mængde elektricitet, og denne skal på sekretariatets anmodning kunne dokumenteres, jf. § 28, i indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011. Der er således *ikke* tale om en ændring af principperne i forhold til reglerne for indberetning af leveret mængde ved, at indberetningsdata ændres fra netto- til bruttoleveret mængde. Den leverede mængde lægges til grund ved beregning af indtægtsrammen, jf. § 2, nr. 13 og 21 samt § 3, stk. 1 og 2, i indtægtsrammebekendtgørelsen. Det bemærkes, at:

- Såfremt opgørelsesmetoden skulle afvige fra foregående års anvendte metode, skal netvirksomheden være opmærksom på, at den forøgelse af indtægtsrammen som en evt. ændring i opgørelsen af leveret mængde fra et netto- til bruttobegreb måtte give anledning til skal tariferes omkostningsægte i forhold til den enkelte køberkategori, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven, ligesom netvirksomheden skal metodeanmelde en eventuel ændring af tarifferingsmetoden som følge heraf, jf. § 1, stk. 1, i metodebekendtgørelse 1085/2010
- Såfremt opgørelsesmetoden skulle afvige fra den tilsvarende opgjorte leverede mængde for 2004 skal dette indberettes til sekretariatet, således at sekretariatet kan foretage tilsvarende ændringer i sammenligningsåret for indtægtsrammen, der er 2004, jf. § 29, stk. 1, nr. 6 og stk. 2.”

¹⁸ Den vejledende udtalelse om ”ændring af leveret mængde elektricitet som grundlag for opgørelse af indtægtsrammen” af den 5. juli 2013 kan findes på www.energitilsynet.dk under faneblad el – faneblad sekretariatetsafgørelser.

Indtægtsrammer og reguleringspriser

Det fremgår af § 3, stk. 4 i indtægtsrammebekendtgørelse 1520/2004, at Energitilsynet udmelder en korrigeret reguleringspris per 1. januar 2005, som beregnes som de driftsmæssige indtægter i 2004 divideret med de leverede mængder elektricitet i 2004.

§ 3. Til netvirksomheder udmelder Energitilsynet årligt en indtægtsramme for hver virksomhed, første gang for 2005, med henblik på dækning af de i elforsyningslovens § 69, stk. 1, nævnte omkostninger. Indtægtsrammen beregnes på baggrund af hver virksomheds reguleringspris pr. den 1. januar i det pågældende år og virksomhedens budget for leveret elektricitet (kWh) for året. Indtægtsrammen udgør det maksimale beløb, som virksomheden i et reguleringsår kan oppebære i form af driftsmæssige indtægter ved uændret aktivitetsniveau, i forhold til det budgetterede, og ved uændret reguleringspris, i forhold til reguleringsprisen pr. den 1. januar i reguleringsåret.

Stk. 2. Energitilsynet udmelder ultimo december en indtægtsramme for det følgende reguleringsår.

Stk. 3. Energitilsynet beregner og udmelder en foreløbig reguleringspris og en foreløbig indtægtsramme med virkning pr. den 1. januar 2005 ud fra virksomhedens budget for 2005, senest den 1. marts 2005. Virksomheden fremsender sine budgetoplysninger for hele reguleringsåret 2005 til Energitilsynet senest den 1. februar 2005. Reguleringsprisen pr. den 1. januar 2005 beregnes som budgetterede driftsmæssige indtægter for 2005 divideret med den budgetterede mængde leveret elektricitet.

Stk. 4. Energitilsynet udmelder en korrigeret reguleringspris med virkning pr. den 1. januar 2005. Den korrigerede reguleringspris beregnes som de driftsmæssige indtægter i 2004 divideret med de leverede mængder elektricitet i 2004.

Stk. 5. Reguleringsprisen ændres efterfølgende i medfør af §§ 7, 13 og 14, § 17, stk. 2, § 19 og § 22, stk. 5.

Stk. 6. Virksomheden anmelder sit budget for et reguleringsår til Energitilsynet senest den 10. december året før.

Stk. 7. Energitilsynet udmelder krav til opstilling af virksomhedens budget.

Energitilsynet har i henhold til § 13, stk. 1 i indtægtsrammebekendtgørelse 1520/2004 mulighed for at hæve eller sænke reguleringsprisen som følge af blandt andet nødvendige nyinvesteringer.

§ 13. Energitilsynet kan hæve reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndighederne eller den systemansvarlige virksomhed.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser.
- 4) Væsentlig reduktion i andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 2, nr. 1.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning, såfremt virksomheden dokumenterer, at der ikke inden for de med investeringen, jf. stk. 1, nr. 1, forbundne driftsomkostninger, indtægter og besparelser er tilstrækkelig grundlag for at sikre afskrivning og forrentning svarende til den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint af investeringen. Forhøjelsen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skal sikre, at mankoen dækkes.

Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer kan indregnes i reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet fra idriftsættelsestidspunktet af aktivet.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af elforsyningslovens § 76, stk. 4, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration.

Stk. 4. Ved væsentligt i stk. 1 forstås en forøgelse af omkostninger, jf. nr. 2 eller 3, eller reduktion i indtægter, jf. nr. 4, hver for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr.

Stk. 5. Energitilsynet kan inden for råderummet, jf. § 12, hæve reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed, hvis virksomheden kan dokumentere, at den ikke kan gennemføre aktiviteter, der er nødvendige for at virksomheden kan løse bevillingspligtige opgaver, f.eks. fordi virksomheden i perioden fra den 1. januar 2000 til den 1. januar 2004 inkl. har haft lave priser. Ved behandlingen af en ansøgning inddrager Energitilsynet mulighederne for lånefinansiering af de påtænkte aktiviteter samt tager hensyn til virksomhedens generelle effektivitet, jf. § 19.

Stk. 6. Såfremt forsyningssikkerhedsmæssige forhold begrundet det, kan Energitilsynet hæve reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en nødstedt virksomhed, selvom dette i det pågældende år kan medføre en overskridelse af råderummet, jf. § 12.

Det fremgår af pkt. 211 i Energitilsynets tilkendegivelse fra den 27. juni 2013 om principper for indtægtsrammeudmeldinger i perioden 2005-2011, at fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold løber fra det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget for differencen.

”For så vidt angår *fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold*, er det *sekretariatets vurdering*, at det *ikke* kan være hensigten i indtægtsrammebekendtgørelsen, at 2-årsfristen for opkrævning af differencer løber fra idriftsættelsestidspunktet i de tilfælde, hvor sagsbehandlingen er forsinket, eller hvor ansøgningen i overensstemmelse med gældende praksis har været indsendt flere år efter idriftsættelsestidspunktet. I de tilfælde, hvor sekretariatets afgørelser om forhøjelser ikke er truffet før eller i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, *vurderer sekretariatet*, at fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold løber fra det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget for differencerne. Dvs. når der er udmeldt en bagudrettet indtægtsramme, hvori den givne forhøjelse indgår, og de givne differencer er opgjort på et tilstrækkeligt grundlag. Denne udmelding vil kunne ske i forbindelse med afgørelsen om forhøjelse.”

Fusion af netvirksomheder

I henhold til indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011 skal Energitilsynet beregne ny indtægtsramme og ny reguleringspris, hvis 2 eller flere virksomheder fusionerer, og bevillingsområderne sammenlægges til ét bevillingsområde, eller hvis en virksomhed spaltes i flere selvstændige virksomheder, jf. §§ 10 og 11 i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 10. Hvis to eller flere virksomheder fusionerer, og bevillingsområderne sammenlægges til ét bevillingsområde, fremsender den fortsættende eller nye virksomhed et budget til Energitilsynet til brug for Energitilsynets beregning af en ny indtægts-

ramme og en ny reguleringspris og et nyt rådighedsbeløb. Den nye indtægtsramme kan ikke overstige summen af de hidtidige indtægtsrammer ved uændret aktivitet.

§ 11. Hvis en virksomhed spaltes i flere selvstændige virksomheder, fremsender de pågældende virksomheder hver især et budget til Energitilsynet til brug for Energitilsynets beregning af nye indtægtsrammer og nye reguleringspriser og rådighedsbeløb. Summen af de nye indtægtsrammer kan ikke overstige den hidtidige indtægtsramme ved uændret aktivitet.

Afvikling af differencer

Differencer (årets differencer) defineres i § 2, nr. 2 i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

[...]

2) *Differencer*: Afvigelser opgjort pr. 31. december i et reguleringsår mellem en virksomheds driftsmæssige indtægter, jf. nr. 3, og dens indtægtsramme. For høje indtægter i forhold til indtægtsrammen udgør differencer i forbrugernes favør. For lave indtægter i forhold til indtægtsrammen udgør differencer i virksomhedens favør.

Differencer kan endvidere opstå som følge af, at Energitilsynet har truffet afgørelse om at hæve eller sænke en virksomheds indtægtsramme (i § 29, stk. 3, kaldet *difference* som følge af *ændrede forhold*), jf. §§ 12 og 13 i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 12. Energitilsynet kan forhøje reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer, jf. § 15.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndigheder eller Energinet.dk, jf. § 16, stk. 1-3.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser, jf. § 17.
- 4) Manglende økonomisk evne til at afholde nødvendige omkostninger, jf. § 19.
- 5) Overtagelse af anlæg fra en virksomhed, der ikke er underlagt indtægtsrammereguleringen, jf. § 20, stk. 1.
- 6) Korrektion af fejl, jf. § 21.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af § 76, stk. 5, i lov om elforsyning, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration af afgørelser efter stk. 1.

Stk. 4. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 2 og 3, forstås en forøgelse af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

§ 13. Energitilsynet sænker reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Bortfald eller reduktion af krav fra myndigheder eller Energinet.dk, som medfører

- en væsentlig reduktion af virksomhedens omkostninger, jf. § 16, stk. 5.
- 2) Væsentligt reducerede omkostninger til nettab som følge af faldende elpriser, jf. § 17.
- 3) Bortfald af andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 2, nr. 1, og § 18.
- 4) Salg af anlæg til Energinet.dk, jf. § 20, stk. 2.
- 5) Korrektion af fejl, jf. § 21.
- 6) Pålæg med henblik på nedbringelse af merforrentning, jf. § 24.
- 7) Effektiviseringspålæg, jf. § 27.

Stk. 2. Ved væsentlig i stk. 1, nr. 1 og 2, forstås en reduktion af omkostninger, for hvert omkostningselement for sig, på det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. eller 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningen i 2004 tillagt en pristalsregulering.

Stk. 3. Virksomheden anmelder de i stk. 1, nr. 1-4, nævnte forhold til Energitilsynet senest ved regnskabsaflæggelsen, jf. § 29.

Stk. 4. Sænkningen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet har virkning fra det tidspunkt, hvor de i stk. 1, nr. 1-7, nævnte forhold indtræffer, eller datoen fremgår af et pålæg.

Forhøjelser af indtægtsrammen som følge af § 12, stk. 1, nr. 1 og 3, (nyinvesteringer og nettab) har virkning fra idriftsættelsestidspunktet henholdsvis opgørelsesåret, jf. §§ 15, stk. 1, og 17, stk. 3:

§ 15. Energitilsynet kan efter ansøgning forhøje reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed for at sikre mulighed for forrentning og afskrivning af den kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, jf. § 2, nr. 19, under hensyn til forventede fremtidige omkostninger til drift af anlægget og forventede fremtidige indtægter som følge af anlægget. Forhøjelsen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker fra idriftsættelsestidspunktet for nyinvesteringen.

[...]

§ 17. Virksomheden opgør årligt sit fysiske nettab og omkostningerne forbundet med nettabet.

[...]

Stk. 3 Justeringen af indtægtsrammen har virkning for det år, som opgørelsen vedrører.

Differencer opstået i et givet reguleringsår samt differencer opstået som følge af ændrede forhold kan afvikles indtil året efter regnskabsaflæggelsen og skal i forbindelse med regnskabsaflæggelsen indsende plan for afvikling af differencen, jf. § 28, og § 29, stk. 3 og 6, indtægtsrammebekendtgørelsen:

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 2. Årsrapporten fremsendes til Energitilsynet senest den 31. maj i året efter reguleringsåret.

Stk. 3. Årsrapporten gøres offentligt tilgængelig af Energitilsynet.

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

[...]

2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.

[...]

4) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle

have været hævet, jf. § 12.

5) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle

have været sænket, jf. § 13.

[...]

Stk. 3. Såfremt der er en difference, jf. § 2, nr. 2, eller der er ændrede forhold, som bevirker, at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været ændret, jf. stk. 1, nr. 4 og 5, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser, således at den opståede difference er korrigeret senest ved udgangen af det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Ved opgørelsen af differencer i et reguleringsår indgår ikke beløb, der hidrører fra afviklingen af differencer fra tidligere reguleringsår.

[...]

Stk. 6. Såfremt der er en difference, jf. stk. 3, i virksomhedens favør, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser med henblik på afvikling af differencen eller dele heraf. Ønsker en virksomhed ikke at justere sine priser som følge af differencen, anses virksomhedens prisfastsættelse som en midlertidig prisreduktion. Virksomheden redegør for denne midlertidige prisreduktion i sin årsrapport. Reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet ændres ikke ved midlertidige prisreduktioner. Midlertidige prisreduktioner kan ikke efterfølgende begrunde en overskridelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 7. Energitilsynet udmelder retningslinjer for virksomhedernes udarbejdelse af forslag til justering af virksomhedernes priser, jf. stk. 3.

Stk. 8. Energitilsynet kan udmelde en revisionsinstruks.

Udover afviklingsfristen for differencer, jf. § 29, stk. 3, indeholder bekendtgørelsen ikke en frist for ansøgning og afgørelser i medfør af §§ 12 og 13.

Når et regnskabet skal korrigeres, kan dette ske senere end den 31. august i indsendelsesåret for regnskabet, såfremt korrektionen er væsentlig, dvs. jf. stk. 3, hvilket defineres i stk. 4:

§ 21

[...]

Stk. 4. En korrektion, jf. stk. 3, er væsentlig, hvis denne vil medføre:

1) en ændring af den udmeldte reguleringspris eller det udmeldte rådighedsbeløb på 10 pct. I det reguleringsår, korrektionen vedrører,

2) en ændring af den opgjorte forrentingsprocent på mindst 1 procentpoint i det reguleringsår, korrektionen vedrører.

I bekendtgørelse nr. 196 af 27. februar 2013 om forbrugerbeskyttelse i medfør af lov om elforsyning (forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelsen) er det angivet, hvilke prisstigninger, der anses for væsentlige for den enkelte forbruger.

§ 10. Hvis netvirksomheden agter at foretage væsentlige ændringer i tariffer, vilkår eller gebyrer til ugunst for forbrugeren, skal den berørte forbruger have et forudgående varsel på mindst 3 måneder ved anvendelse af e-mail, faktura, adresseret kundeblad eller lignende individuel kommunikation.

Stk. 2. Ved væsentlige ændringer forstås ændringer i eksisterende tariffer eller gebyrer, som forhøjer det berørte priselement med 10 pct. eller mere, ændringer i leveringsbetingelser og kontraktbetingelser, nye gebyrer og vilkår samt ændringer af enhedspris i aftaler om fast tarif og ændringer af prisberegningsgrundlaget i aftaler om variabel tarif.

Energiklagenævnet har i deres afgørelse fra den 23. april 2014 vedrørende ”Klage fra NRGi Net A/S over Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 om indtægtsrammeudmelding for 2005-2011” udtalt følgende omkring ændring af differenceafviklingsplaner:

”Energitilsynet har ifølge det oplyste i sin praksis accepteret en ændring af differenceafviklingsplaner, såfremt den pågældende virksomhed på grund af tilsynets passivitet ikke havde kendskab til det samlede grundlag på tidspunktet for planens indgivelse, eksempelvis hvis en afgørelse om forhøjelse af indtægtsrammen udestår på tidspunktet for indgivelse af forslaget til difference-afvikling, jf. indtægtsrammebekendtgørelse nr. 335/2011 § 29, stk. 6, jf. § 29, stk. 1, samt § 28, stk. 2. Energitilsynet har i sin afgørelse af 27. juni 2013 fundet, at dette var tilfældet med en mindre del af klagers difference i 2011 på kr. 3.628.842, som klager ikke kunne medtage i sin differenceafviklingsplan, da visse afgørelser udestod, og som derfor måtte betragtes som usikkert.

Energitilsynet har oplyst, at der ikke derudover kan have været usikkerhed om klagers grundlag for beregning af sine differencer, hvorfor Energiklagenævnet finder, at klager har udarbejdet sin differenceafviklingsplan for 2011 på et oplyst grundlag.

Klager har anført, at en ekstraordinær indtægt fra tilslutningen af Skejby Universitetshospital vil medføre merforrentning i 2012. Energitilsynet har oplyst, at klager ikke har overskredet forrentningsloftet i 2012, idet Energitilsynet henviser til klagers regnskabsaflæggelse ved mail af 31. maj 2013.

Den ekstraordinære indtægt fra tilslutningen af Skejby Universitetshospital i 2012, som er opstået efter differencen i 2011, kan ikke medføre en ændring i en midlertidig prisreduktion. Differencen i 2011 på kr. 339.295.937 i klagers favør kan således ikke opkræves, og Energiklagenævnet er dermed enig med Energitilsynet for så vidt angår dette punkt.”

Differencer, som skyldes ændrede forhold, skal principielt være afviklet senest året efter regnskabsaflæggelsen, jf. § 29, stk. 3, og jf. §§ 12 og 13, i indtægtsrammebekendtgørelsen. Energitilsynet har i tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger 2005-2011 (rammenotat) fra den 27. juni 2013 (punkt 211) vurderet, at fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold løber fra tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget for differencerne, jf. uddrag nedenfor. ”*Ændrede forhold*” er forhold, som opstår som følge af en afgørelse fra Energitilsynet, der indebærer enten en forhøjelse eller reduktion af indtægtsrammen, jf. §§ 12 og

13, i indtægtsrammebekendtgørelsen. Disse kan for et givent år bagudrettet udløse differencer i forbrugernes eller i virksomhedernes favør.

”For så vidt angår *fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold*, er det *sekretariatets vurdering*, at det *ikke* kan være hensigten i indtægtsrammebekendtgørelsen, at 2-årsfristen for opkrævning af differencer løber fra idriftsættelsestidspunktet i de tilfælde, hvor sagsbehandlingen er forsinket, eller hvor ansøgningen i overensstemmelse med gældende praksis har været indsendt flere år efter idriftsættelsestidspunktet. I de tilfælde, hvor sekretariatets afgørelser om forhøjelser ikke er truffet før eller i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, *vurderer sekretariatet*, at *fristen for afvikling af differencer som følge af ændrede forhold* løber fra det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse om grundlaget for differencerne. Dvs. når der er udmeldt en bagudrettet indtægtsramme, hvori den givne forhøjelse indgår, og de givne differencer er opgjort på et tilstrækkeligt grundlag. Denne udmelding vil kunne ske i forbindelse med afgørelsen om forhøjelse.”

Det er endvidere opsummeret i punkt 13 i Energitilsynets tilkendegivelse om principperne for indtægtsrammerudmeldinger i perioden 2005-2011 fra den 27. juni 2013, at differencer i virksomhedens favør alene bør bortfalde, hvis virksomheden har modtaget en fyldestgørende opgørelse af differencer.

”*Sekretariatet finder*, at spørgsmålet, om hvorvidt virksomhederne skal tilbagebetale differencer i forbrugernes favør opstået i perioden 2005-2011, vil afhænge af en konkret vurdering i hver enkelt sag. Her skal både inddrages forhold hos den enkelte virksomhed og forhold hos sekretariatet. Sekretariatets udgangspunkt er, at differencer i forbrugernes favør *skal tilbagebetales* til forbrugerne, idet der er tale om opkrævning hos forbrugerne, som ligger ud over virksomhedens indtægtsramme. Det er imidlertid *sekretariatets vurdering*, at de virksomheder, som *ikke* har fået udmeldt de bagudrettede indtægtsrammer, herunder også implicite afgørelser om godkendelse af plan for afvikling af differencer i forbrugerens favør, så betids eller så præcis, at de har haft et tilstrækkeligt grundlag at opgjøre differencerne i forbrugernes favør på, *ikke* kan pålægges at tilbagebetale disse differencer. I de tilfælde, hvor passiviteten kan tilregnes virksomheden og hvor differencen i forbrugernes favør således vurderes at skulle tilbagebetales til forbrugerne, skal forrentningen af differencerne fastsættes efter de til den tid gældende bekendtgørelsesregler herfor.”

Sekretariatet for Energitilsynet har den 24. april 2012 i henhold til § 29, stk. 3 udmeldt retningslinjer for indberetning af afviklingsplaner for differencer. Af disse retningslinjer fremgår bl.a.:

”[...] Med indtægtsrammebekendtgørelse 335/2011 skal Energitilsynet udmelde retningslinjer for netselskabernes udarbejdelse af forslag til justering af selskabernes priser, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 29, stk. 7. Som følge af denne bestemmelse har Sekretariatet for Energitilsynet udarbejdet disse retningslinjer for, hvordan selskaberne skal udforme disse forslag. Konkret skal selskaberne indsende planer for afvikling af deres differencer.

Det er selskabernes pligt at fremsende en sådan plan i forbindelse med indberetning af reguleringsregnskabet, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 29, stk. 3. Energistyrelsen har i høringsnotat til indtægtsrammebekendtgørelsen fremført, at planen vil være bindende i den forstand, at selskaberne ved afvikling af differencer i eget favør ikke vil kunne opkræve mere, end hvad der fremgår af forslaget, og at

forrentningen i optjeningsåret ikke ændres, såfremt selskaberne efterfølgende vælger ikke at opkræve hele det planlagte beløb.

[...]

Sekretariatet bemærker, at selskabet i forbindelse med høringen af selskabets indtægtsramme for optjeningsåret har mulighed for at *justere* planen, såfremt selskabet ikke har haft fuld klarhed omkring sin indtægtsramme ved indsendelse af planen, jf. afsnit 3. [...]"

Om en *justering* fremgår af retningslinjerne:

"[...] Med en justering menes en ændring, hvor det alene er den tidligere ukendte eller usikre størrelse, som planens beløb kan ændres med. [...]"

Forrentning af differencer i forbrugernes favør

For definition af differencer såvel årets difference som difference som følge af ændrede forhold, se foregående afsnit 4.1.2

Differencer i forbrugernes favør skal afvikles året efter regnskabsaflæggelsen, se § 29, stk. 3. Energitilsynet godkender afviklingsplanen inkl. forrentningen af differencen, jf. § 28 og § 29, stk. 3-5 indtægtsrammebekendtgørelsen:

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet.

Stk. 2. Årsrapporten fremsendes til Energitilsynet senest den 31. maj i året efter reguleringsåret.

Stk. 3. Årsrapporten gøres offentligt tilgængelig af Energitilsynet.

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

[...]

2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.

[...]

Stk. 3. Såfremt der er en difference, jf. § 2, nr. 2, eller der er ændrede forhold, som bevirker, at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været ændret, jf. stk. 1, nr. 4 og 5, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser, således at den opståede difference er korrigeret senest ved udgangen af det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Ved opgørelsen af differencer i et reguleringsår indgår ikke beløb, der hidrører fra afviklingen af differencer fra tidligere reguleringsår.

Stk. 4. Differencer i forbrugernes favør forrentes fra den 1. juli i det reguleringsår, hvor differencen er opstået, med en procentsats fastsat i henhold til § 5, stk. 1, i renteloven. Såfremt en efterfølgende myndighedsafgørelse medfører en ny difference i forbrugernes favør forrentes denne fra afgørelsestidspunktet.

Stk. 5. Energitilsynet godkender virksomhedernes afvikling af differencer i forbrugernesfavør, inkl. forrentningen heraf, jf. stk. 4. [...]

Differencer i forbrugernes favør opstået i 2011 og fremefter forrentes fra den 1. juli i det reguleringsår, hvor differencen er opstået, med en procentsats fastsat i henhold til § 5, stk. 1, i renteloven, jf. § 29, stk. 4. Af rentelovens § 5, stk. 1 fremgår:

§ 5. Renten efter forfaldsdagen fastsættes til en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats med et tillæg på 7 pct. Som referencesats anses i denne lov den officielle udlånsrente, som Nationalbanken har fastsat henholdsvis pr. den 1. januar og den 1. juli det pågældende år.

Nationalbankens officielle udlånsrente pr. 1. juli 2011, som er gældende for reguleringsåret 2011 var 1,30 pct.¹⁹

Differencer i forbrugernes favør for årene 2008-2010 forrentes fra den 1. januar i året efter regnskabsaflæggelsen. Følgende fremgår af indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1294/2010 om differencer i forbrugernes favør og forrentning heraf:

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:
[...]

2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.

Stk. 3. Såfremt der er en difference mellem en virksomheds gennemsnitlige indtægt pr. kWh, jf. § 2, nr. 7, og dens årlige reguleringspris, jf. § 2, nr. 24, henholdsvis en difference mellem de faktiske indtægter for at stille et regionalt transmissionsnet til rådighed og den regionale transmissionsvirksomheds årlige rådighedsbeløb, jf. § 2, nr. 25, eller der er ændrede forhold, som bevirker, at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været ændret, jf. stk. 1, nr. 4 og 5, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser, således at den opståede difference er korrigeret senest ved udgangen af det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Ved opgørelsen af differencer i et reguleringsår indgår ikke beløb, der hidrører fra afviklingen af differencer fra tidligere reguleringsår.

Stk. 4. Differencer i forbrugernes favør forrentes med en procentsats svarende til den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint fra den 1. januar i det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsaflæggelsen.

Stk. 5. Energitilsynet godkender virksomhedernes metoder til afvikling af differencer i forbrugernes favør.

Differencer i forbrugernes favør for årene 2005-2007 forrentes fra den 1. januar i året efter regnskabsaflæggelsen. Følgende fremgår af indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 om differencer i forbrugernes favør og forrentning heraf:

§ 22. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

1) Eventuel afvikling af underdækning, jf. § 2, nr. 19, og § 18.

2) Eventuel afvikling af differencer, jf. stk. 2.

3) Opnået forrentning og forrentningsprocent, jf. § 17.

4) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været sænket, jf. § 14.

¹⁹ <http://www.nationalbanken.dk/dndk/minfo.nsf/officialrates.html!openview&type=rt3> (hentet den 30. januar 2013).

5) Forskellen mellem virksomhedens gennemsnitlige pris og dens årlige reguleringspris henholdsvis forskellen mellem de faktiske indtægter for at stille transmissionsnet til rådighed og virksomhedens årlige rådighedsbeløb, jf. § 8.

Stk. 2. Såfremt der er en difference mellem en virksomheds gennemsnitlige pris og dens årlige reguleringspris henholdsvis en difference mellem de faktiske indtægter for at stille net til rådighed og virksomhedens årlige rådighedsbeløb, jf. stk. 1, nr. 5, eller ændrede forhold, som bevirker, at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været sænket, jf. stk. 1, nr. 4, vedlægges årsrapporten et forslag til justering af virksomhedens priser, således at den opståede difference er korrigeret senest ved udgangen af det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsafleggelsen.

Stk. 3. Differencer i forbrugernes favør forrentes med en procentsats svarende til den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint hvert år den 1. januar, første gang i det reguleringsår, der følger efter tidspunktet for regnskabsafleggelsen.

Stk. 4. Forslaget til justering af priserne godkendes af Energitilsynet.

Energitilsynet har i deres ”Tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger 2005-2011 (rammenotat)” fra den 27. juni 2013 udtalt følgende omkring differencer i forbrugernes favør (punkt 26, princip 1b):

”1.b. Princippet indebærer, at udgangspunkt er, at differencer i forbrugernes favør *skal tilbagebetales* til forbrugerne, idet der er tale om opkrævning hos forbrugerne, som ligger ud over virksomhedens indtægtsramme. Det er imidlertid *sekretariatets vurdering*, at de virksomheder, som *ikke* har fået udmeldt de bagudrettede indtægtsrammer, herunder også implicite afgørelser om godkendelse af plan for afvikling af differencer i forbrugerens favør, så betids eller så præcis, at de har haft et tilstrækkeligt grundlag at opgøre differencerne i forbrugernes favør på, *ikke* kan pålægges at tilbagebetale disse differencer. I de tilfælde, hvor passiviteten kan tilregnes virksomheden og hvor differencen i forbrugernes favør således vurderes at skulle tilbagebetales til forbrugerne, skal forrentningen af differencerne fastsættes efter de til den tid gældende bekendtgørelses regler herfor.”

Energitilsynet har endvidere i ”Tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger 2005” i punkt 227 taget stilling til, hvornår en virksomhed har udvist passivitet i forhold til en difference i forbrugernes favør.

”Sekretariatet bemærker imidlertid, at det i konkrete situationer er forekommet, at en virksomhed har overskredet sin indtægtsramme kontinuerligt hvert år med en stor difference i forbrugernes favør til følge, og at sekretariatet løbende har udmeldt differencen til virksomheden. *Sekretariatet vurderer*, at nogle virksomheder efter en konkret vurdering *kan* have haft et *tilstrækkeligt* oplyst indtægtsrammegrundlag til, at virksomheden ikke med rimelighed har kunnet forvente, at differencer i forbrugernes favør ikke skulle tilbagebetales. Sekretariatet bemærker her til, at forbrugerhensynet i en sådan sag bør veje tungt, da der også må lægges vægt på, at differencer i forbrugernes favør reelt dækker over, at virksomheden har opkrævet en del af sine indtægter uretmæssigt hos forbrugerne.”

Årsregnskabsloven

Af årsregnskabslovens kapitel 3 om grundlæggende krav til årsrapporten fremgår bl.a.:²⁰

”§ 13. Årsrapporten skal udarbejdes efter nedenstående grundlæggende forudsætninger:

[...]

8) Hver transaktion, begivenhed og værdisætning skal indregnes og måles hver for sig, ligesom de enkelte forhold ikke må modregnes med hinanden (bruttoværdi)

[...]”

Merforrentningsreduktioner og korrektion af forrentning i perioden 2005-2007

Merforrentningsreduktion efter gældende regler

Definitionen af forrentning, merforrentning og forrentningsprocent af § 2 i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 335/ 2004:

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende begreber:

[...]

3) Indtægter, jf. nr. 10, fra henholdsvis bevillingspligtige aktiviteter og andre indtægter, som virksomheden opnår ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. nr. 1. De driftsmæssige indtægter anses i reguleringsmæssig henseende for ligeligt fordelt over året. Indtægter knyttet til virksomhedens energispareindsats omfattet af kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 677 af 21. juni 2010 om energispareydelser i netog distributionsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen af de driftsmæssige indtægter.

[...]

5) Forrentning: Virksomhedens resultat før finansielle poster og skat, dvs. årets driftsmæssige indtægter minus årets driftsomkostninger, afskrivninger og opkrævet underdækning, jf. nr. 24.

6) Forrentningsprocent: Forrentningen sat i forhold til den nødvendige kapital, jf. nr. 18, opgjort ultimo reguleringsåret.

14) Merforrentning: Forrentning af den nødvendige kapital, som overstiger den lange obligationsrente, jf. nr. 12, plus 1 procentpoint.

Bestemmelsen om merforrentning fremgår af § 24, i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 335/2011:

§ 24. En virksomhed opnår forrentning gennem overskud af netvirksomhed eller regional transmissionsvirksomhed, herunder som følge af opnåede andre indtægter, jf. § 2, nr. 1.

Stk. 2. Ved beregningen af virksomhedens forrentning, jf. § 2, nr. 5, korrigeres de driftsmæssige indtægter for differencer i forbrugernes favør.

Stk. 3. Ved beregningen af virksomhedens forrentning kan virksomheden vælge at korrigere de driftsmæssige indtægter for differencer i virksomhedens favør eller for dele af sådanne differencer. Såfremt differencen ønskes opkrævet efter reglerne i § 29, stk. 3 og 6, skal beløbet indgå i beregning af virksomhedens forrentning i

²⁰ Bekendtgørelse nr. 323 af 11. april 2011 af årsregnskabsloven.

optjeningsåret. Såfremt virksomheden vælger ikke at korrigere de driftsmæssige indtægter for differencer i virksomhedens favør eller dele heraf, anses beløbet for en midlertidig prisreduktion, der behandles efter reglerne i § 29, stk. 6. Beløb, der ikke ønskes opkrævet, indgår ikke i beregningen af virksomhedens forrentning.

Stk. 4. Såfremt en virksomhed i et reguleringsår opnår en merforrentning, jf. § 2, nr. 14, opgøres denne merforrentning som et beløb.

Stk. 5. Energitilsynet nedsætter virksomhedens indtægtsramme varigt med det i stk. 4 nævnte beløb. Nedsættelsen sker med 33 pct. af beløbet i reguleringsåret efter, at merforrentningen er konstateret i virksomhedens årsrapport, og de resterende 67 pct. af beløbet i det derpå følgende reguleringsår.

Stk. 6. Energitilsynet påser, at nedsættelsen korrigeres for allerede pålagte, men ikke fuldt ud gennemførte nedsættelser af indtægtsrammen som følge af nedbringelse af merforrentning fra tidligere år.

Stk. 7. Nedsættelsen af indtægtsrammen berøres ikke af eventuelle nedsættelser som følge af pålagte effektiviseringskrav, jf. § 27.

Beregning af forrentning i reguleringsårene 2005-2007

For reguleringsårene 2005-2007 fremgår definitionen af forrentning og forrentningsprocent af § 2, i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004:

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende begreber:

[...]

2) Driftsmæssige indtægter: Indtægter fra henholdsvis bevillingspligtige aktiviteter og andre indtægter, som virksomheden opnår ved driften af den bevillingspligtige aktivitet, jf. nr. 1, korrigeret for justering af differencer, jf. § 22, stk. 2, og overdækning i medfør af § 25, stk. 5. Indtægterne anses i reguleringsmæssig henseende for ligeligt fordelt over året.

[...]

4) Forrentning: Virksomhedens resultat før finansielle poster og skat, dvs. årets driftsmæssige indtægter minus årets driftsomkostninger, afskrivninger og opkrævet underdækning, jf. nr. 19.

5) Forrentningsprocent: Forrentningen sat i forhold til den nødvendige kapital opgjort ultimo reguleringsåret.

Bestemmelserne om forrentning og merforrentning fremgår af § 17, i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004:

§ 17. En virksomhed opnår forrentning gennem overskud af netvirksomhed eller transmissionsvirksomhed. En virksomhed kan øge sin forrentning gennem effektivisering

Stk. 2. Såfremt en virksomhed i et reguleringsår opnår en forrentningsprocent, som overstiger årets gennemsnit af den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint, får virksomheden fra den 1. januar i nærmest følgende reguleringsår efter regnskabsaflæggelsen reduceret sin reguleringspris eller sit rådighedsbeløb med et beløb svarende til overskridelsen, dog maksimalt med 2 pct. pr. år, så længe virksomhedens forrentning overstiger den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint. Reduktionen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet er varig.

Det fremgår af § 18 i indtægtsrammebekendtgørelse 1520/2004, at virksomheden kan afvikle sin underdækning, såfremt reguleringsprisen ikke overskrides.

§ 18. Forudsat at reguleringsprisen henholdsvis rådighedsbeløbet ikke overskrides, kan virksomheden afvikle sin underdækning, jf. § 2, nr. 19. Afviklingen skal være afsluttet senest ved udgangen af 2010.

Behandling af merforrentning i perioden 2005-2007

Konsekvensen af merforrentning

Bestemmelserne om reduktion af indtægtsrammen for merforrentning fremgår af § 17 i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004:

§ 17. En virksomhed opnår forrentning gennem overskud af netvirksomhed eller transmissionsvirksomhed. En virksomhed kan øge sin forrentning gennem effektivisering.

Stk. 2. Såfremt en virksomhed i et reguleringsår opnår en forrentningsprocent, som overstiger årets gennemsnit af den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint, får virksomheden fra den 1. januar i nærmest følgende reguleringsår efter regnskabsaflæggelsen reduceret sin reguleringspris eller sit rådighedsbeløb med et beløb svarende til overskridelsen, dog maksimalt med 2 pct. pr. år, så længe virksomhedens forrentning overstiger den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint. Reduktionen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet er varig. [...]

Virksomhederne skal hvert år redegøre for merforrentning sammen med indgivelsen af årsrapport den 31. maj og revisor skal påse, at dette er oplyst, jf. § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1, nr. 5 i indtægtsrammebekendtgørelsen.

§ 28. Virksomheden skal aflægge årsrapport for de bevillingspligtige aktiviteter til Energitilsynet. Årsrapporten skal udarbejdes i overensstemmelse med principperne i årsregnskabsloven. Herudover skal årsrapporten indeholde dokumentation som nævnt i § 29 efter Energitilsynets nærmere anvisninger. Det i årsrapporten indeholdte regnskab samt den nævnte dokumentation revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, der herunder skal påse, at virksomheden har oplyst alle forhold, der efter kapitel 4 kan påvirke reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet. [...]

§ 29. Ved regnskabsaflæggelsen redegør den enkelte virksomhed for:

- 1) Eventuel afvikling af underdækning, jf. § 2, nr. 24, og § 25.
- 2) Differencer samt afviklingen heraf, jf. stk. 3 og 6.
- 3) Opnået forrentning og forrentningsprocent, jf. § 24.
- 4) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været hævet, jf. § 12.
- 5) Ændrede forhold, som bevirker at reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skulle have været sænket, jf. § 13.

[...]

Energiklagenævnets praksis²¹

Energiklagenævnet har udtalt sig om myndighedspassivitet i relation til bortfald af krav om efterregulering af varmeprisen, jf. sag nr. 10212-11-33-124. Energiklagenævnet udtalte, at der ved bedømmelsen af, om et offentligretligt krav kan anses for bortfaldet, kan lægges vægt på den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om myndighedspassivitet. Det følger af denne, at der ved bedømmelse af, om et offentligretligt krav kan anses for bortfaldet udover den forløbne tid kan lægges vægt på, om den forpligtede har haft grund til at indrette sig i tillid til, at kravet ikke ville blive gjort gældende, og om det kan bebrejdes det offentlige, at kravet ikke er blevet rejst på et tidligere tidspunkt. I relation til sidstnævnte indgår det også i vurderingen, hvis myndigheden har haft kendskab til det ulovlige forhold.

Energiklagenævnet har i deres afgørelse af den 23. april 2014 vedrørende NRGi's klage over Energitilsynets indtægtsrammeudmelding for perioden 2005-2011 taget stilling til indtægtsrammereduktion på grund af merforrentning. Energiklagenævnet vurderede, at der med henblik på en opgørelse af den samlede reduktion maksimalt kunne ske en reduktion på 2 procent af klagers indtægtsramme i 2014.

”Såfremt en netvirksomhed i et reguleringsår overskrider forrentningsloftet og dermed opnår en merforrentning, opgøres denne merforrentning som et beløb, som indtægtsrammen i det nærmest følgende reguleringsår efter regnskabsaflæggelsen nedsættes varigt med, hvilket for reguleringsårene 2005-2007 er en nedsættelse af de efterfølgende indtægtsrammer med et beløb svarende til overskridelsen, dog maksimalt 2 procent af indtægtsrammen, jf. indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 § 17, stk. 2.

[...]

I medfør af indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 § 17, stk. 2, skal reduktionen ske på én gang i det nærmest følgende reguleringsår efter regnskabsaflæggelsen. Det forhold, at Energitilsynet ikke på et tidligere tidspunkt har truffet afgørelse om merforrentning og reduktion af indtægtsrammen og dermed har forholdt sig passivt, kan efter Energiklagenævnets opfattelse ikke i denne sag føre til, at den foreskrevne reduktion bortfalder, jf. det ovenfor anførte om afvejningen af hensynerne. Energiklagenævnet er enig med Energitilsynet i, at der skal ske en samlet, varig reduktion fremadrettet, idet Energiklagenævnet lægger vægt på hensynet til klagers forventning, og at hensynet til slutbrugerne ikke taler afgørende herimod, når blot indtægtsrammereduktionen pålægges fremadrettet. Energiklagenævnet følger derved sin sædvanlige praksis om, at efterregulering som udgangspunkt skal ske fremadrettet.

Reglen i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 § 17, stk. 2, om reduktion af reguleringsprisen med maksimalt 2 procent pr. år, må efter Energiklagenævnets opfattelse i denne sag, hvor der er tale om reduktion for flere års merforrentning på grund af manglende tidligere indgriben fra Energitilsynet, føre til, at der maksimalt kan blive tale om en reduktion på 2 procent af klagers indtægtsramme i 2014.

²¹ Energitilsynets tilkendegivelse om principper for indtægtsrammeudmeldinger for 2005-2011 fra den 27. juni 2013 (rammenotatet) punkt 146.

Reduktionen svarende til maksimalt 2 procent af klagers indtægtsramme skal herefter foretages som en samlet varig indtægtsrammereduktion fra og med reguleringsåret 2014, og Energiklagenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos Energitilsynet med henblik på en opgørelse af den samlede reduktion på maksimalt 2 procent af klagers indtægtsramme i 2014.”

Energitilsynets udmelding

Energitilsynets har den 14. maj 2014 udmeldt følgende til netvirksomheder vedrørende merforrentning:

”Energitilsynets afgørelse af 27. juni 2013 vedr. NRGis indtægtsrammer i perioden 2005-2011 blev påklaget til Energiklagenævnet (EKN) af NRGi, som den 23. april 2014 traf afgørelse i sagen. Klagen angik flere forskellige punkter, hvoraf Sekretariatet for Energitilsynet særligt vil henlede netvirksomhedernes opmærksomhed på følgende to punkter i afgørelsen:

- Spørgsmålet om hvorvidt netvirksomheden fremadrettet kan pålægges en varig indtægtsrammereduktion som følge af overskridelser af forrentningsloftet i årene 2005-2007, og i tillæg hertil spørgsmålet om størrelsen af en eventuel indtægtsrammereduktion

[...]

Fremadrettede reduktioner af indtægtsrammen som følge af merforrentning i perioden 2005-2007:

Det første af de to ovenfor nævnte klagepunkter er blevet hjemvist for så vidt angår størrelsen af det beløb, som indtægtsrammen reduceres med som følge af merforrentning i perioden 2005-2007. EKN stadfæster således selve vurderingen om, at der skal ske en fremadrettet indtægtsrammereduktion som følge af forkert pålagt merforrentning i perioden 2005-2007. Det fremgår således af EKN's afgørelse, at ”Reglen i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520/2004 § 17, stk. 2, om reduktion i reguleringsprisen med maksimalt 2 procent pr. år, må efter Energiklagenævnets opfattelse i denne sag, hvor der er tale om reduktion for flere års merforrentning på grund af manglende tidligere indgriben fra Energitilsynet føre til, at der maksimalt kan blive tale om en reduktion på 2 procent af klagers indtægtsramme i 2014.” Sekretariatet for Energitilsynet vil for den bagudrettede gennemgang af virksomheders reguleringspriser og indtægtsrammer følge dette princip.”